

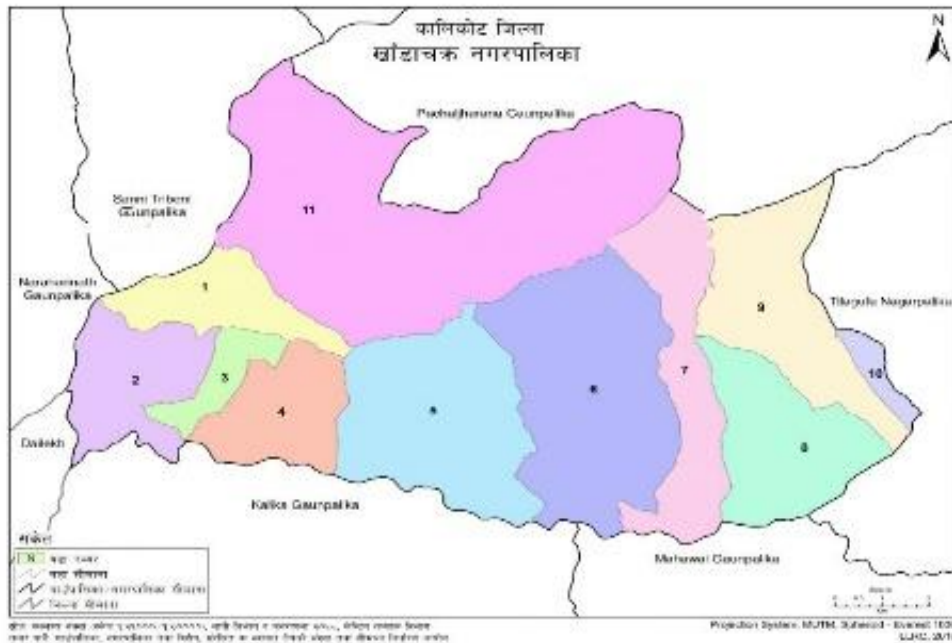
खाँडाचक्र नगरपालिका मान्म, कालीकोट ।
शिक्षा क्षेत्रको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९
परिमार्जित २०८२
कर्णालि प्रदेश, नेपाल

प्राविधिक सहयोग
समाज जागरण केन्द्र (स्याक) नेपाल, सुर्खेत
यूनिसेफ नेपाल

**Education Sector Disaster Preparedness
and Response Plan of
Khandachakra Municipality Kalikot
Revised 2025**

खाँडाचक्र नगरपालिका
नगरपालिकाको कार्यालय, मान्म
कालिकोट
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०८२

खाँडाचक्र नगरपालिका
शिक्षा क्षेत्रको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८२
Disaster Preparedness and Response Plan 2025

धन्यवाद ज्ञापन

खाँडाचक्र नगरपालिका, कर्णाली प्रदेश कालिकोट जिल्ला सदरमुकाममा अवस्थित छ । देश संधिय संरचनामा गएपछि स्थानिय सरकारको रुपमा जनताको विकासको तीव्र आकांक्षा संगै यस नगरपालिकामा पूर्वधार विकास साथै अन्य विकास निर्माणका कामहरु भइरहेको छ । तर प्रकृतिक रुपमै यो नगरपालिका भुकम्प, पहिरो, बाढी, आगलागी, चट्याङ असिना जस्ता बहु-प्रकोपको जोखिममा छ । र यस प्रकारका विपदका घटनाहरु बाट वर्षेनी क्षति हुने गरेको छ । जनवायु परिवर्तनको प्रभावले नगरपालिकाको विपद जोखिम अझ बढिरहेको छ यस नगरपालिकाको धेरै जसो भाग भिराले बलौटे माटोले बनेको हुँदा वर्षेनी भू-क्षय हुने ठाँउहरुमा धनजनको क्षति गर्ने गरेको उदारणहरु पनि यस नगरमा प्रशस्त पाइन्छन् धेरै जसो भू-भागहरु पहाडी भिरालो भएका कारणले गर्दा पनि पहिरोको जोखिम बढेको छ । यसरी नगरको बहु प्रकोपको हिसाबले जोखिम अवस्था रहेको छ ।

नेपालको संविधान २०७२ ले विपद व्यवस्थापनलाई तीनै वटा तहका सरकारको साभ्ता अधिकारको सूचिमा राखेको छ । विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६ स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ र नगरपालिका स्तरीय विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ ले प्रवन्ध गरेको स्थानिय सरकारको विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी काम कर्तव्य र अधिकार अनुसार नगरपालिकाले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक नीति, रणनीति तथा योजना तयार गर्न ऐन नियम तथा कार्यविधि तयार गर्न अध्ययन अनुसन्धान र विपद जोखिमको लोखाजोखा गर्न गराउन विपद प्रतिकार्यका लागी आवश्यक पूर्व तयारी गर्न र प्रतिकार्य संचालन गर्न सक्दछन । यसै आधारमा खाँडाचक्र नगरपालिकाले विपदको प्रभावकारी प्रतिकार्य तथा त्यसको लागी प्रर्याप्त पूर्वतयारी लागी प्रकोप संकटासन्ता तथा क्षमता विश्लेषणका आधारमा नगरपालिकाको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ । यस क्षेत्रमा बारम्बार भईरहने प्रमुख विपदका घटनाहरुलाई मध्यनजर गरि सामान्य पूर्व तयारी योजना र क्षेत्रगत आवश्यकतालाई सन्तुलितरुपमा सम्बोधन गर्न सात वटा विषय क्षेत्र निर्धारण गरी विषय क्षेत्रगत पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना तयार गरिएको छ । विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्व तयारीका गतिविधिलाई सम्बन्धीत विषय क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रम संग समायोजन एकिकरण गरि विपद जोखिम सुसूचित विकासको अभ्यास मार्फत नगरपालिकाको उत्थानशीलता विकास गरिनेछ । यस योजना कार्यान्वयन बाट विपद जोखिम न्यूनीकरण गर्दै विपदका कारण हुने क्षति कम गर्न नगरपालिकालाई सहयोग पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

खाँडाचक्र नगरपालिकाको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आर्थिक, प्राविधिक विज्ञ सहयोग तथा सुचना संकलन, विश्लेषण र बिभिन्न चरणको छलफल गरि योजना तयारीका लागी UNICEF स्याक नेपाल लगाएत अन्य दातृ तथा सहयोगी निकायहरुलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

कमल बहादुर शाही
नगर प्रमुख

विषयसूचि

परिच्छेद एक

प्रारम्भिक

- १.१ पृष्ठभूमि
- १.२ योजनाको उद्देश्य
- १.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया
- १.३.१ नगर स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक
- १.३.२ आधारभूत अध्ययन
- १.३.३ विषय क्षेत्र (कलस्टर) को बैठक
- १.३.४ कार्याशाला गोष्ठी
- १.३.५ योजनाको मस्यौदा तयारी
- १.३.६ योजनामा प्रस्तावित क्रियाकलापको परिक्षण
- १.३.७ पृष्ठपोषण संकलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी

परिच्छेद दुई

विपद जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था.

- २.१ खाँडाचत्रक्र नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय
- २.२ खाँडाचत्रक्र नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरु
- २.३ खाँडाचत्रक्र नगरपालिका विगतका विपदको अवस्था विश्लेषण
- २.३.१ खाँडाचत्रक्र नगरपालिका विपदको ऐतिहासिक रुपरेखा
- २.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र
- २.५ प्रकोपहरुको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण
- २.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था
- २.७ विषय क्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी
- २.७.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना खोज तथा उद्धार क्षेत्र
- २.७.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
- २.७.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र
- २.७.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र
- २.७.५ आपतकालिन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र
- २.७.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र
- २.७.७ आपतकालिन शिक्षा क्षेत्र
- २.७.८ शीघ्र पुर्नलाभ क्षेत्र

परिच्छेद तीन

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

- ३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना
- ३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
- ३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
- ३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषणको सामान्य पूर्वतयारी योजना
- ३.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना
- ३.१.५ आपतकालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

- ३.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
- ३.१.७ आपतकालीन शिक्षा विषय क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
- ३.१.८ शीघ्र पुर्नलाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना
- ३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.२.१ समग्रव्यवस्थापन,सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.२.३ खाद्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.२.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.२.५ आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.२.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.२.७ आपतकालिन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.२.८ शीघ्र पुर्नलाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना
- ३.३ आपतकालिन प्रतिकार्य (कार्यविधि) योजना
- ३.३.१ समग्रव्यवस्थापन,सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
- ३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
- ३.३.३ खाद्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना.....
- ३.३.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
- ३.३.५ आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
- ३.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
- ३.३.७ आपतकालिन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना
- ३.३.८ शीघ्र पुर्नलाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

परिच्छेद चार

बन्दोवस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

- ४.१ स्रोत साधनको वर्तमान अवस्था
- ४.२ विपद प्रतिकार्यका लागी जनशक्तिको उपलब्धता
- ४.३.१ गैर खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल
- ४.३.२ मानवीय सहायता स्थल
- ४.४ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत

परिच्छेद पाँच

विविध

- ५.१ स्रोत साधनको व्यवस्थापन
- ५.२ अन्य निकाय संगको समन्वय र सहकार्य
- ५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई
- ५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरु
- ५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन
- ५.४ क्षमता विकास रणनीति र योजना

अनुसूची -१

प्राविधिक कार्यसमुहको प्रथम बैठकको कार्यसूची

अनुसूची -२

स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमुहलाई प्रदान कार्यदिशा

अनुसूची -३

सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका
 अनुसूची -४
 विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची
 अनुसूची -५
 विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त (नमुना)
 अनुसूची -६
 अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त
 अनुसूची -७
 कार्यशाला गोष्ठिको कार्यसूचि
 अनुसूची -८
 स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरुको विवरण
 अनुसूची - ९
 विषयक्षेत्रका अगुवा संस्थाका पदाधिकारीहरुको विवरण
 अनुसूची -१०
 विषयक्षेत्र अर्न्तगतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरुको विवरण
 अनुसूची -११
 प्रतिकार्यको लागी उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरुको विवरण
 अनुसूची -१२
 निर्वाचित स्थानिय तहका जनप्रतिनिधिहरुको विवरण
 अनुसूची -१३
 योजना अनुगमन मूल्याङ्कन तथा सिकाई संप्रेषण प्रारूप
 सन्दर्भ सामाग्री

परिच्छेद एक

१.१ पृष्ठभूमि

विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको मूलभूत उद्देश्य विपदका कारणले हुने मृत्युदर तथा प्रभावित व्यक्तिहरुको संख्या उल्लेख्य रूपमा घटाउने कृषि उद्योग सडक संचार खानेपानी तथा सरसफाईका संरचना तथा स्वास्थ्य र शिक्षाका पूर्वधार तथा सेवामा विपदका कारण बाट हुने क्षति तथा नोक्सानी कम गर्दै तिनिहरुको उत्थानशिलता बढाएर विकासको दिगोपनालाई स्थायित्व दिनु र विकास तथा पूर्वाधार निर्माणमा गरिएको लगानीलाई सुरक्षित गर्नु हो ।

अधिकार बाँडफाट सम्वन्धी संवैधानिक व्यवस्था , स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ र विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली २०७६ ले व्यवस्था गरेको विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी स्थानिय सरकारको अधिकार तथा विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय नीति २०७५ विपद जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिक कार्ययोजना २०१८ -२०३० को लक्ष्य र मार्गदर्शनले निर्देशन गरे अनुसार खाँडाचक्र नगरपालिकाको विपद प्रतिकार्यलाई चुस्त दुरुस्त एवम प्रभावकारी बनाउन र त्यसको लागी आवश्यक पूर्वतयारी गर्न जरुरी छ ।

विश्वमा जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारण बाट प्रकोप जोखिमको अवस्थामा वर्षेनि बृद्धि भई रहेकोछ ।

यस नगरपालिकामा पनि पछिल्लो समयमा यस्ता प्रकोप जोखिमहरु बाट अछुतो रहन सकेको छैन । खाँडाचक्र नगरपालिकामा विपद बाट हुने धनजनको क्षति न्यूनिकरण गर्न विपदको प्रतिकार्य र पुर्नलाभलाई गति दिन र यस कार्यमा सरोकारवालाहरु बिचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उप दफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकार बाट जारी विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०७६ साथै यस नगरपालिकाको विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७७ अनुरूप यस नगरपालिकाको नगरपालिका विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरेको छ ।

१.२ योजनाको उद्देश्य :

खाँडाचक्र नगरपालिकामा विपद व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र यस सम्बन्धी प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई सम्भावित जनधनको क्षति उल्लेख्यरूपमा कम गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य हो ।

यसका अन्य उद्देश्यहरु देहाय बमोजिमका छन ।

१) विपद प्रतिकार्यका लागी विषयगत क्षेत्रहरुको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु र विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा पूर्वतयारीका गतिविधिहरुलाई व्यवस्थीत र समन्वयात्मक रुपमा कार्यान्वयन गर्नु ।

२) विपद प्रतिकार्यका लागी मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरुको पहिचान र अद्यावधिक गर्नु

३) प्रकोप तथा विपदको लेखाजोखा, जोखिम नक्साडकन, संकटासन्नता र क्षमता विश्लेषण, विगतमा घटेका विपदका घटनाहरुको तथ्याडक संकलन र विश्लेषणका आधारमा जोखिम सूचि योजना तर्जुमा गर्नु ।

४) विपद प्रतिकार्यका लागी हाल उपलब्ध स्रोत, साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा एवम सम्भावित विपदको सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आंकलन, प्रक्षेपण, प्रबन्ध र विपद प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारीका लागी स्थानिय साधन श्रोतको अधिकतम परिचालन गर्नु ।

५) विपद प्रतिकार्यका लागी पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपतकालिन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरु तय गर्नु ।

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया :

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ ले स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयगत क्षेत्रको सहभागितामा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ । सोही व्यवस्था बमोजिम यस नगरपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएकाको प्रक्रियातग ढाँचा देहाय रहेको छ ।

➤ खाँडाचक्र नगरपालिकाको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाका चरणहरु :

- स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक
- प्रारम्भिक अध्ययन, विषयगत क्षेत्रको पहिचान
- योजना तर्जुमा बैठक तथा कार्याशाला
- योजना प्रारम्भिक मस्यौदा तयारी
- सरोकारवालाहरुको बैठक र मस्यौदा माथि छलफल
- योजना परिक्षण
- अन्तिम मस्यौदा तयारी र स्वीकृति

माथि उल्लेखित ढाँचामा योजना तर्जुमाका मुख्य चरणहरुको संक्षेपमा तल चर्चा गरिएको छ ।

१.३.१ खाँडाचक्र नगरपालिकाको स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारीका लागि सर्व प्रथम मिति २०८१ कार्तिक ११ र १२ मा यस नगरपालिकाको विपद व्यवस्थापन समितिको पहिलो अभिमुखिकरण तथा तयारी बैठकको आयोजना गरेको थियो यस तयारी बैठकले योजना तर्जुमा गर्न आठ वटा विषय क्षेत्रहरुको निर्धारण गर्नुका साथै विगतका विपदका घटना सम्बन्धि तथ्याडक, प्रकोप नक्सा, सडकटासन्नता तथा जोखिम आंकलन र विपद सम्बन्धि विद्यमान सन्दर्भ सामाग्रीको समिक्षा गर्न र योजना तर्जुमा प्रक्रियामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि स्थानिय निकायमा कार्यरत कर्मचारी तथा अनुभव प्राप्त विज्ञ समेत रहेको प्राविधिक कार्य समुह गठन गरेको थियो । प्राविधिक कार्यसमुहको बैठकको कार्यसूचि अनुसूचि १ मा संलग्न छ । स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकले कार्य समुहलाई काम कर्तव्य र जिम्मेवारी सहित अनुसूचि २ अनुसारको कार्यदिशा प्रदान गरेको थियो । बैठकले स्थानिय तहमा कार्यरत सरोकारवाला र साभेदार सस्थाको पहिचान तथा सूचिको प्रस्ताव तयार गरि सूचिलाई पूर्णता प्रदान गर्ने विषयलाई कार्यसमुहको जिम्मेवारी समावेश गर्ने निर्णय समेत गरेको थियो । यसरी पहिचान गरिएका सरोकारवाला निकायहरुको विवरण अनुसूचि ३ मा समावेश छ ।

१.३.२ आधारभुत अध्ययन

विपद व्यवस्थापन समिति बाट स्थानिय विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि मौजाद नीति, योजनाहरु, विपदका घटना सम्बन्धि तथ्याडक र प्रकाशनहरु, प्रकोप नक्सा लगाएत अन्य सान्दर्भिक सामाग्रीहरुको पुर्नरावलोकन र समिक्षा गरि विपद जोखिम सम्बन्धि आधारभुत अध्ययन र विश्लेषण गरिएको थियो । स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिले पहिलो कार्यशाला आयोजना गर्नु अगावै आधारभुत अध्ययनको काम सुरु गरिएको थियो योजना तर्जुमाका क्रममा देहाय बमोजिमका तथ्याडक, प्रकाशन, दस्तावेज र अभिलेखहरुको समेत अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको थियो ।

- ✓ विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि संघ र कर्णाली प्रदेशको नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिका ,
- ✓ विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७५ तथा कर्णाली प्रदेश विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन नीति २०२० तथा रणनीति कार्ययोजना २०२०-२०३०,
- ✓ खाँडाचक्र नगरपालिकाका विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७७
- ✓ पछिल्लो पाँच वर्षको घटना सम्बन्धि तथ्याडक र प्रकाशनहरु, प्रकोप, नक्सा, सडकटासन्नता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी तथ्याडक दस्तावेज, प्रकाशन र अभिलेखहरु,
- ✓ खाँडाचक्र नगरपालिका विगतको विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना २०७७

- ✓ यूनिसेफ, समाज जागरण केन्द्र (स्याक) नेपालको स्थानिय तहको शिक्षा क्षेत्र योजना निर्माण तथा बजेट कार्यान्वयन स्थानिय तहको क्षमता सवलिकरण परियोजनाले तयार गरेका विपद संग सम्बन्धि प्रतिवेदनहरु
- ✓ स्थानीय विपदको इतिहास (भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, महामारी, सडक दुर्घटना आदि)
- ✓ विपद व्यवस्थापनको विगत अभ्यास, अनुभव तथा सिकाई ,
- ✓ जनसंख्या विवरण, सडक सञ्जाल, नदि, बसोवास क्षेत्र तथा नगरपालिकाको सिमाना देखिने नक्सा ,
- ✓ नगरपालिकाको विपद व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७७ आवधिक योजना

१.३.३. विषयगत क्षेत्र कलस्टरको बैठक

विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने सरोकारवाला निकायहरुको पहिचान, सामान्य पूर्वतयारी योजना पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना, आपतकालिन प्रतिकार्य योजनाका क्रियाकलापहरु, विषयक्षेत्र संग सम्बन्धित स्रोतहरुको आंकलन, आवश्यकताको लेखाजोखा आदि विषयहरुमा गर्न स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा बैठकहरु संचालन गरिएको थियो विषयगत क्षेत्रगत रुपमा योजनाको प्रस्ताव तयार गर्न विषयक्षेत्रगत समितिहरु गठन गरिएको थियो । विषयक्षेत्रको समितिहरुको बैठकको कार्यसूचि अनुसूचि -४ मा प्रस्तुत गरिएको छ । विषयक्षेत्रका सदस्य संस्था र ती निकायहरुको कार्यशर्त अनुसूचि -५ मा तथा अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त अनुसूचि -६ मा समावेश गरिएको छ ।

१.३.४. कार्यशाला गोष्ठी

विषयगत क्षेत्रहरुको निष्कर्ष तथा प्राप्त योजनाको प्रस्ताव उपर छलफल गर्न स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिको नेतृत्वमा कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गरिएको थियो । कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गर्नु अघि स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक बसि विषयगत क्षेत्र बाट प्राप्त निष्कर्ष तथा योजनाको प्रस्तावमा पर्याप्त छलफल र आवश्यक परिर्माण गरिएको थियो । कार्यशाला विषयगत क्षेत्रहरुको बैठक बाट प्रस्तावित विवरण तथा योजना उपर छलफल गरि सुझाव सडकलन गरिएको थियो । कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूचि -७ मा संलग्न रहेको छ ।

स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु, विषयगत क्षेत्रका सदस्य संघ संस्थाहरु साथै राजनैतिक दल, निजि क्षेत्रका प्रतिनिधिहरु, विज्ञ, पत्रकार, सडकटासन्नता समुदाय लगाएतका सरोकारवालाहरुको सहभागितामा भएको कार्यशालाको सञ्चालन तथा सहजिकरण विज्ञ कार्यसमुहले गरेको थियो । विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा युनिसेफको आर्थिक सहयोग स्याक नेपालको प्राविधिक सहयोग गरेको थियो ।

१.३.५ योजनाको मस्यौदा तयारी

उपलब्ध नीति, कानुनी दस्तावेजको अध्ययन तथा विश्लेषण, विषयक्षेत्रहरुको छलफल र द्वितिय स्रोत बाट सडकलन गरिएका सुचनाहरु र कार्यशाला गोष्ठी बाट प्राप्त निष्कर्ष र सुझाव समावेश गरि खाँडाचक्र नगरपालिकाको विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रस्तुत मस्यौदा तयार गरिएको थियो ।

१.३.६ योजनामा प्रस्तावित क्रियाकलापको परिक्षण

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा प्रस्ताव गरिएका मुख्य क्रियाकलापहरु उपयुक्त भए नभएको र त्यस्तो क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने क्षमता खाँडाचक्र नगरपालिकामा उपलब्ध भए नभएको सुनिश्चित गर्न सरोकारवालाहरुको सहभागीतामा कृत्रिम घटना अभ्यास (Simulstion Exercise) मार्फत परिक्षण समेत गरिएको थियो यस्तो परिक्षण बाट प्राप्त भएका पृष्ठपोषणलाई पनि यस योजना तर्जुमाको क्रममा ध्यान दिइएको छ ।

१.३.७ पृष्ठपोषण सडकलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी

कार्यशाला तथा कृत्रिम घटना अभ्यास समेत बाट प्राप्त पृष्ठपोषणका आधारमा तयार भएको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा सरोकारवाला निकाय, संघ संस्था र विज्ञहरुको सुभाव लिईएको थियो । यसरी प्राप्त भएका सुभाव लिएको थियो । यसरी प्राप्त भएका सुभावलाई स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिले पुनरावलोकन गरि विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अन्तिम रुप दिएको छ ।

परिच्छेद दुई

विपद जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ खाँडाचक्र नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

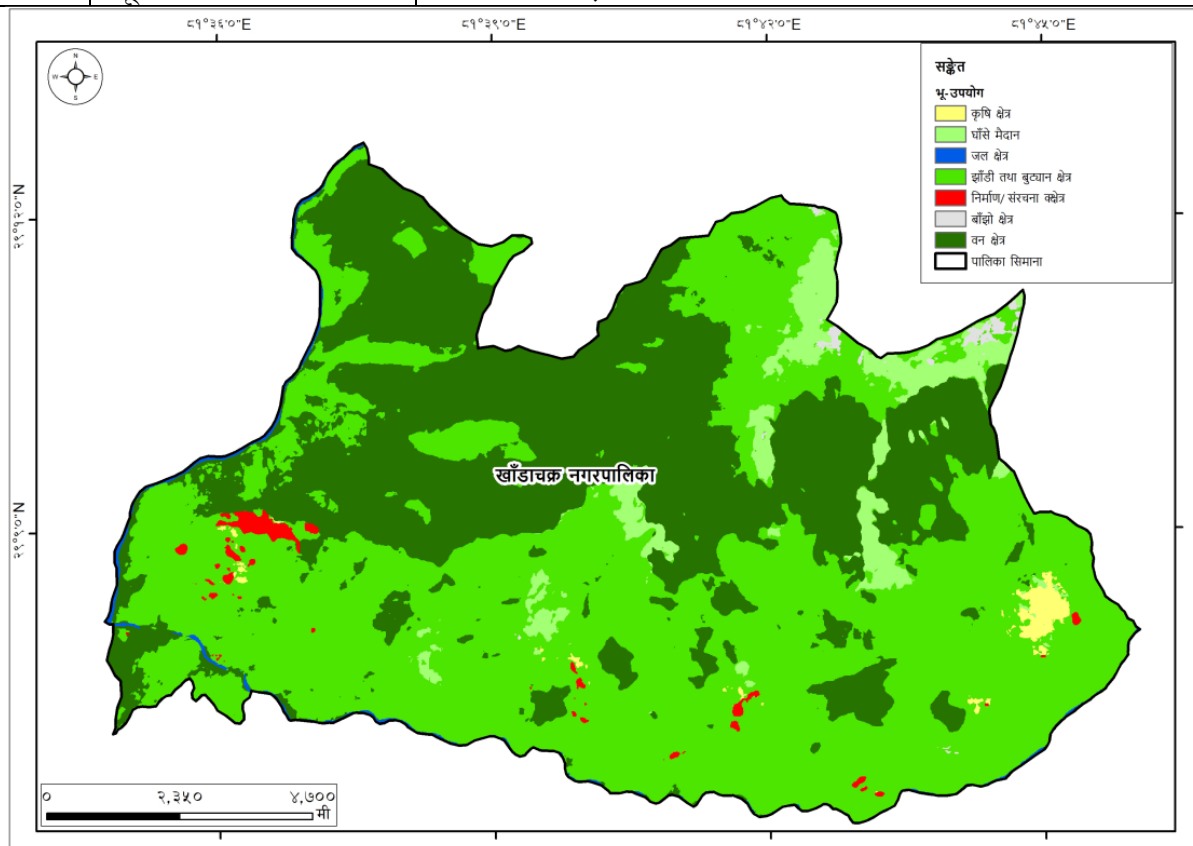
कालीकोट जिल्लाका साविकका मान्म,दाहाँ, पाँखाको पुरै र भर्ता र बदालकोट गाविसको आधा भू भाग मिलेर खाँडाचक्र नगरपालिका बनेको छ । यस नगरपालिकामा ११ वटा वडा रहेका छन् जिल्ला भित्रका नौ ओटा पालिका मध्ये खाँडाचक्र नगरपालिका जिल्लाको सदरमुकाम भएको नगरपालिका हो । खाँडाचक्र नगरपालिकाको क्षेत्रफल १३३.२९ वर्ग किमी रहेको छ । खाँडाचक्र नगरपालिकाको पूर्वमा तिलागुफा नगरपालिका, पश्चिममा कर्णाली नदी , उत्तरमा पंचाल भरना गाँउपालिका र दक्षिणमा तिला कर्णाली तथा शुभकालिका गाँउपालिका रहेको छ । खाँडाचक्र नगरपालिकामा जम्मा २२४८५ जनसङ्ख्या रहेको छ । कुल जनसङ्ख्या मध्ये ११६७० पुरुष र १०८१५ महिला रहेका छन् ।

खाँडाचक्र नगरपालिकामा उच्च शिक्षा प्रदायक संस्था तिला कर्णाली बहुमुखी क्याम्पस रहेको छ भने साविकका +२ (११-१२) विद्यालयको संख्या ७ छ । यस नगरपालिकामा माध्यमिक विद्यालय (९-१०) ४ छन् भने आधारभूत तह (१-८) मध्ये साविकको निमावि ७ र प्रावि २१ छन् । यसै गरी नगरपालिका भरी ५७ बाल विकास केन्द्रहरु छन् । यी विद्यालयमध्ये श्री पञ्चदेव मावि मान्मले CTEVT अर्न्तगतको तिन वर्षे Overseer सञ्चालित छ भने श्री जनज्योति मावि पाँखामा आइएसी एजी सञ्चालित छ । विद्यार्थीको संख्यालाई हेर्दा तिला बहुमुखी क्याम्पसमा स्नातक र स्नातकोत्तरमा १८५ विद्यार्थी अध्ययनरत छन् भने १४ जना शिक्षक तथा कर्मचारी कार्यरत छन् । माध्यमिक तह (९-१२) मा जम्मा ७८८९ जना विद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् । भने १९ जना शिक्षकहरु कार्यरत छन् । आधारभूत तह (१-३) मा जम्मा २५४६ विद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् भने आधारभूत तह (४-५) जम्मा १५४६ विद्यार्थीहरु रहेका छन् । यसै गरी आधारभूत तह (६-८) मा जम्मा २००७ जना विद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् । बालबालिका केन्द्रमा जम्मा ८९० विद्यार्थीहरु भर्ना भई अध्ययनरत छन् । माध्यमिक तह (९ -१२) मा १९ जना शिक्षक कार्यरतहरु भने आधारभूत तह (६-८) मा १९ जना आधारभूत तह (१-५) मा ९८ जना र बालविकास केन्द्रमा ५७ जना सहयोगी कार्यकर्ताहरु कार्यरत छन् यसै गरी यस नगर पालिकामा दुई ओटा निजी विद्यालयहरु सञ्चालनमा छन् ।

यो नगरपालिका महाभारत र हिमाली क्षेत्रको भिरालो भूभागमा अवस्थित छ । हावापानी समशितोष्ण र शितोष्ण रहेको छ । कालिकोट जिल्लामा मौसमी तथ्याडक नाप्ने र रेकर्ड गर्ने मौसम मापन केन्द्र स्टेसन छैनन । वर्षादको मापन गर्ने जम्मा ३ वटा स्टेसन रहेका छन् । यस क्षेत्र बाट सबैभन्दा नजिक रहेको तिलागुफाको नागमको स्टेसनको तथ्याडक अनुसार निम्न वमोजिम रहेकोछ ।

तपशिल

क्र.स.	हावापानीको प्रकार	समशितोष्ण र शितोष्ण
१	औषत वर्षा	७८२ मि.लि.
२	अधिकतम तापक्रम	उपलब्ध नभएको
३	न्यूनतम तापक्रम	उपलब्ध नभएको

क्र.स	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हेक्टर)
१	जल क्षेत्र	९७.७
२	बन क्षेत्र	४८०७.६२
३	घाँसे मैदान क्षेत्र	५८९.१२
४	कृषि क्षेत्र	८५.२५
५	भाडी तथा बुट्यान	७६०२.२४
६	निर्माण क्षेत्र	८३.५८
७	बाँझो क्षेत्र	४९.८८

२.२ खाँडाचक्र नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरु

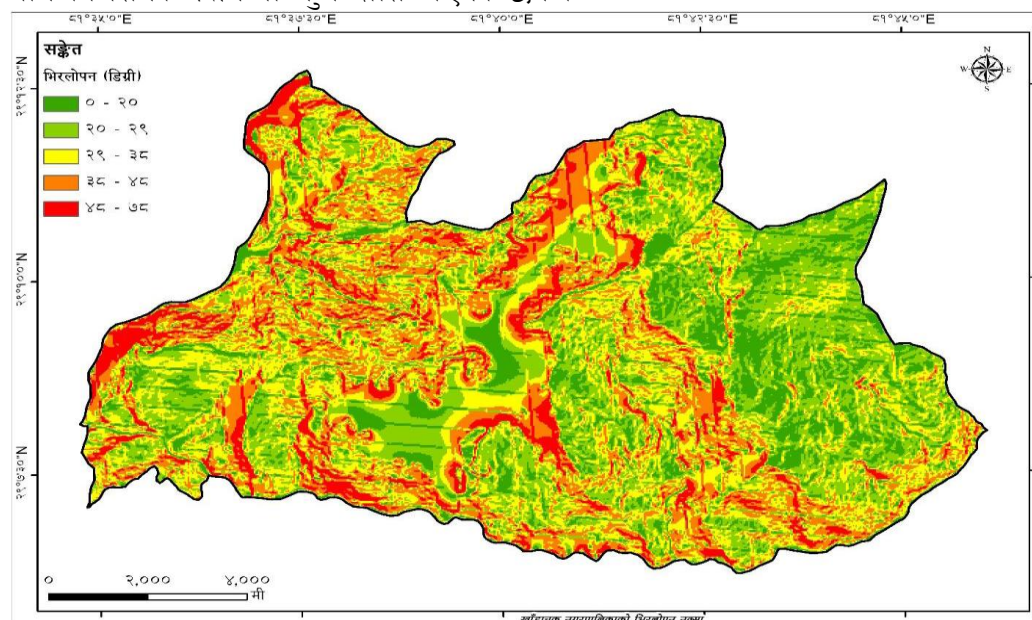
कालिकोट जिल्ला पहिरोको पहिरोका हिसाबले नेपालकै एक प्रमुख समस्याग्रस्त जिल्ला हो । याँहाको करिव ५० प्रतिशत भाग खतरापूर्ण पहिरोको जोखिम रहेको छ । सन २०१५देखि २०२४ सम्म ११ वर्षको अवधिमा भएको पहिरोको कारण यस नगरपालिकामा जनाले ज्यान गुमाएका थिए । जना घाइते भएका थिए जनालाई स्थान्तरण गरिएको थियो । यस अवधिमा ३३५ घरहरुको नोक्सानी तथा २६० मा क्षति पुगेको थियो । यस जलाधार क्षेत्रको भौगोलिक सुचना प्रणाली बाट लिएको नक्साको विश्लेषण गर्दा समग्रमा पहिरोको अवस्था उच्च रहेको देखिन्छ ।

नगरपालिकाको विद्यमान प्रमुख प्रकापहरुमा पहिरो, भुकम्प, महामारी, हावाहुरी, जडगली जनावरको आक्रमण, आगलागी, खडेरी, हिमपात तथा असिनापानी, सडक दुर्घटना आदि पर्दछन् । यस नगरपालिकामा प्रकोपको अवस्था विश्लेषण गर्दा प्रकोपहरुको निम्न बमोजिम स्तरिकरण गरिएको छ ।

प्रकोप	पहिरो	भुकम्प	महामारी	खडेरी	हावाहुरी	आगलागी	सडक दुर्घटना	जडगली जनावर	हिमपात अ.
पहिरो									
भुकम्प									
महामारी									
खडेरी									
हावाहुरी									
आगलागी									
सडक									
जनावर									
हिमपात अ									
स्तर	१	२	३	४	५	६	७	८	९

२.३ खाँडाचक्र नगरपालिकाका विगतका विपदको अवस्था विश्लेषण

कार्यशालाको छलफल, परियोजनाले अध्ययन गरि तयार पारेको दस्तावेज, नगरपालिकाले निर्माण गरेको स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशिलता योजनामा उल्लेख भए अनुसार यो नगरपालिका बहुप्रकोपको जोखिममा रहेको छ । भूकम्पीय जोखिमको हिसावले समग्र देश उच्च जोखिममा रहेको पनि विगतको दशकमा कुनै क्षति भएको छैन ।

माथि उल्लेखित नगरपालिकाको भिरालोपनको नक्सालाई अध्ययन गर्ने हो भने पनि अधिकांश क्षेत्र १५ डिग्री भन्दा भिरालो छ । पछिल्लो समय वर्षोतमा देखिएको परिवर्तन विशेष गरि छोटो समयमावधिमा ठुलो वर्षाले भिरालो भूभागमा बढी क्षति गर्ने सम्भावना छ ।

नगरपालिकाको अधिकांश भूभाग भिरालो भएकाले वर्षायामको समयमा हुने पहिरो तथा ठाडो खालो तथा खोल्सीमा अकस्मात आउने बाढीको घटना प्रत्येक साल दोहोरिएको पाइन्छ । पहिरोको अवस्था

विश्लेषण गर्दा सबै भन्दा बढी क्षति यसैले गरेको छ । जसको पुनरावृत्ति पनि उच्च रहेको छ । मूलतः बाढी पहिरोले घर जग्गा बगाउने क्षति गर्ने, खेति योग्य जमिन तथा सामुदायिक बनको जमिन क्षति गर्ने गरेको छ ।

२.३.१ खाँडाचक्र नगरपालिका विपदको ऐतिहासिक समय रेखा:

खाँडाचक्र नगरपालिकामा विगतमा विभिन्न समयमा घटेका प्राकृतिक, गैह्रप्राकृतिक, जलवायुजन्य प्रकोपका घटनाहरूले निम्त्याउने अवस्थाको ऐतिहासिक समय रेखा, सोको प्रभाव र प्रभावित क्षेत्र, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागी गरिएको विश्लेषण गरिएको छ ।

२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र

यस नगरपालिकाका सबै वडा पहिरो जोखिममा छन् । विश्वव्यापी महाव्याधी कोभिड-१९ तथा स्वास्थ्य जन्य महामारी, हावाहुरी र खडेरीको जोखिम पनि सबै वडाहरूमा छ र पछिल्लो समयमा सबै वडामा सुख्खा खडेरी समय बढेको छ । जङ्गली जनावर बाट जनधनको क्षति बढिरहेको छ । विशेष गरि बालीनालीमा क्षति बढिरहेको छ । ढुङ्गा माटो तथा भूकम्पीय जोखिमलाई मध्यनजर नगरि संरचना निर्माण भएकाले भूकम्प बाट हुन सक्ने क्षति बाट भने सबै वडाहरू र जनसंख्या प्रभावित हुने अवस्था छ । यी प्रकोपहरूको वर्तमान प्रभाव क्षेत्र तथा सम्भावित जोखिमको विस्तृत नक्साङ्कन गर्ने कार्य बाँकी रहेको छ ।

२.५ प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

खाँडाचक्र नगरपालिकाका विभिन्न स्थानमा घटेका विपदका घटना र त्यसको असर साथै स्थानिय निकायको मौजुदा अवस्था, स्रोत साधन र जनशक्ति सबैलाई आधार मान्ने हो भने यो नगरपालिका बहुप्रकोपको उच्च जोखिममा छ । नगरपालिकाले सम्भावित प्रकोपको आंकलनलाई निरन्तर पुनरावलोकन गर्दै योजना निर्माण तथा लागु गर्न ध्यान दिनु आवश्यक छ ।

खाँडाचक्र नगरपालिकाको विपद जोखिम विश्लेषण

प्रकोप	संकटासन्नता	सम्मुखता	बारम्बारता	प्रभाव	जोखिम
पहिरो	✓ वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपांगता भएका जनसंख्या ✓ भिरालो जमिन ✓ पहिरोको जोखिमयुक्त ठाँउमा बसेको बस्ती ✓ जलवायु परिवर्तनको असर ✓ बिकास निर्माणका कामले बढाएको जोखिम	उच्च	उच्च	मध्यम	उच्च
भूकम्प	✓ सिंगो हिमालय क्षेत्र नै उच्च जोखिममा रहेको ✓ भौर्गभिक चिराहरु नजिकै रहेको ✓ भवन तथा भौतिक पूर्वाधारका संरचनाहरु कमजोर रहेको ✓ धेरै जनसंख्याको अर्धपक्की एव कच्ची घरमा बसोवास रहेको । ✓ वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपांगता भएका जनसंख्या	उच्च	मध्यम	उच्च	उच्च
आगलागी	✓ संरचनागात जोखिम तथा लापरवाही ✓ बढ्दै गएको सुख्खा याम ✓ सामाजिक आर्थिक संकटासन्नता	उच्च	मध्यम	मध्यम	उच्च

	✓ जनचेतनाको स्तरमा कमी				
महामारी	✓ संक्रमण दर उच्च रहेको ✓ कमजोर स्वास्थ्य पूर्वाधार र तयारी ✓ सामाधानीका उपायहरुको कमजोर पालना ✓ जनचेतनाको स्तरमा कमी ✓ अन्धविश्वास ✓ सामाजिक आर्थिक संकटासन्नता ✓ उच्च जोखिम समुहमा रहेको जनसंख्या	उच्च	उच्च	उच्च	उच्च
खडेरी	✓ जलवायु परिवर्तनमा देखापरेको असर ✓ कमजोर सामाजिक आर्थिक अवस्था ✓ सिंचाई सुविधामा कम पहुँच	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम
हावाहुरी	✓ जलवायु परिवर्तनमा देखापरेको असर ✓ कमजोर सामाजिक आर्थिक अवस्था ✓ कमजोर भवन तथा संरचनाहरु ✓ जनचेतनाको कमी	मध्यम	मध्यम	उच्च	मध्यम
हिमपात र असिना पानी	✓ भौगोलिक अवस्थिति ✓ जलवायु परिवर्तनमा देखापरेको असर	मध्यम	मध्यम	मध्यम	मध्यम

सम्भावित जोखिम तथा प्रभावित घरधुरी आंकलन

प्रकोपका घटना	प्रभावित हुने वडा	प्रभावित जनसंख्या	प्रभावित हुने घरधुरी	आंकलनको आधार
पहिरो	सबै वडाहरु	२०००	३००	
भूकम्प	सबै वडाहरु	१२०००	सबै	२०७२ मा काठमाण्डौ र २०८० जाजरकोट को जस्तै भूकम्प यस क्षेत्र वरीपरि केन्द्र बिन्दु बनाएर गएको अवस्था
आगलागी	सबै वडाहरु	९००	१५०	आगलागी बाट १५० घर उच्च जोखिम रहेको ।
महामारी	सबै वडाहरु	१००००	सबै	कोभिड १९ जस्तो अवस्था
खडेरी	सबै वडाहरु	१५००	२६०	पछिल्लो समयमा कम वर्षा र सुख्खा बढेको ।
हावाहुरी	सबै वडाहरु	६००	६००	
हिमपात,असिना पानी	सबै वडाहरु	२५०	४००	

२.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था

यस नगरपालिकामा बाढी, पहिरो, डढेलो जस्ता प्रकोपको पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना गरिएको छैन । स्थानिय आपतकालिन कार्यञ्चालन केन्द्रको जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र संग सम्पर्क स्थापित गरि सूचना आदन प्रदान गर्ने गरिएको छ ।

२.७ नीतिगत कानुनी तथा सस्थागत व्यवस्था

खाँडाचक्र नगरपालिकाको विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७७ को आधारमा स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । समितिमा हाल रहेका पदाधिकारीहरुको विवरण अनुसुचि ८ मा संलग्न छ । स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति अर्न्तगत आठ वटा विषयक्षेत्र हेर्ने अगुवा संस्था तोकी सम्बन्धित विषयक्षेत्रको योजना तर्जुमा र समन्वयको जिम्मेवारी प्रदा नगरिएको छ । विषय क्षेत्रका अगुवा संस्था र तिनमा कार्यरत पदाधिकारीहरुको विवरण अनुसुचि ९ मा संलग्न गरिएको छ ।

सबै वडामा वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिगठन गरिएको छ । यस नगरपालिकामा विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरिएको छ । कोष संचालन तथा परिचालनको लागी स्थानिय विपद व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७ तर्जुमा गरिएको छ । यस बाहेक नगरपालिकामा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति, ऐन, नियम, मार्गदर्शन तथा आवश्यक निर्देशिकाहरु बन्ने क्रममा रहेका छन ।

२.८ विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी

यस नगरपालिकाले विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा र कार्यन्वयनका लागी देहाय बमोजिमका आठ वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरि देहाय बमोजिमका कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ ।

२.८.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

यस विषय क्षेत्रले विपदको समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु संग समन्वय कायम गर्ने, विपदको अवस्था आउन सक्ने पूर्व सूचना प्राप्त भएपछि स्थानिय सञ्चार माध्यम बाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाइतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरुको खोजि गर्ने, मानिसको मुत्यु भएमा सनाखत गरि शव व्यवस्थापन वा हस्तान्तरणको प्रवन्ध मिलाउने, पिडितलाई राहत वितरण गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.८.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

यो विषय क्षेत्रले विपदको अवस्थामा पिडितलाई तत्काल खानेकुरा, विस्तारित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामाग्री उपलब्ध गराउने, खानेकुरा पकाउनको लागी आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने र कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

यस विषय क्षेत्रले विपदमा घाइते भएकाहरुको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुन बाट बचाउने विधिहरु अवलम्बन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका बिरामी वा घाइतेलाई अस्पताल सम्म पुर्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, महिला तथा बालबालिकामा पोषणका कमि भएमा त्यस बाट हुन सक्ने समस्या बारे पीडीत र सरोकारवालालाई सचेत गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने छ । साथै यस विषय क्षेत्रले कोभिड १९ लगाएत जस्ता महाव्याधीको संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ ।

२.८.४

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपदको अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने, विपदका कारण ढलेका बोटविरुवाहरु हटाउने, विपद जन्य घटना बाट सिर्जना भएका फोहोरहरु सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरुको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाईको लागी स्वच्छता सम्बन्धि सरसामानहरु (जस्तै हाईजिन किट, पियुष, क्यालोरिन, डस्टविन,.....) उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.८.५ आपतकालिन आश्रय तथा गैर खाद्य सामाग्री क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपदको कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका पीडितहरूलाई आपतकालिन आश्रय वा बासको लागी अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पीडितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुडा, लत्ताकपडा जस्त गैर खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.८.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपदको समयमा महिला, नवजात शिशु तथा बालबालिका गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्तिहरु, वृद्धवृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूको आवश्यकता बमोजिम सरसमानहरु जस्तै: सेनेटरी प्याड, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरु तथा विपदका कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिंसा मुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछन ।

२.८.७ आपतकालिन शिक्षा क्षेत्र

विपदको कारण विद्यालय तिन दिन भन्दा बढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपतकालिन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति पुर्याएमा सोको व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सिकाई सामग्री नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

२.८.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र विपदका कारण अवरुद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरु जस्तै : सडक, विद्युत, खानेपानी, टेलिफोन तत्काल सुचारु गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकायका लागी कार्यालयहरुमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने, सामाजिक आर्थिक पूर्वाधारको अवस्थालाई चलायमान बनाई जनजीवनलाई सामान्य बनाउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

परिच्छेद तीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपदको स्थितिमा प्रतिकारु गतिविधिहरु समयमै कार्यान्वयन गर्न संस्थागत क्षमता लेखोजोखा गरि सोको तयारी आवधिकरूपमा अध्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ , सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धि कार्यहरुमा विपदका घटना अगावै प्राय : सबै प्रकोपका लागी गर्नु पर्ने जोखिम न्यूनिकरण, पूर्वतयारी र विपद प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेसिन औजार, सीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता क्रियाकलाप समावेश गरिएका छन । यस विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्नु पनि विपद पूर्वतयारी कार्य नै हो । विपद प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषयक्षेत्रगत रुपमा सामान्य पूर्वतयारीको कार्ययोजना देहाय बमोजिम हुने गरि तर्जुमा गरिएको छ ।

३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सुचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपदका घटना अगावै प्राय : सबै प्रकोपका लागी गर्नु पर्ने समग्र व्यवस्थापन, सुचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धि कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तपशिल

क्र.स.	विपद पूर्वतयारी कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय /संस्था
१	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष असोजमा	खाँ.न.पा.	प्रत्येक आर्थिक वर्षमा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति

२	विपदको क्षति नोक्सानी मूल्याङ्कनको लागि सर्वेक्षण टोली गठन र पुर्नगठन गर्ने र आवश्यकता बमोजिम सर्वेक्षणका लागि सहायक टोलीहरु गठन गर्ने र तालिम आयोजना गर्ने	प्रत्येक वर्ष मनसुन शुरू हुनु पूर्व	खाँडाचक्र नगरपालिका र हरेक वडामा	नगरपालिकामा एक र हरेक वडामा एक एक वटा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति
३	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तयार गर्ने ।	प्रत्येक वर्ष कार्तिक सम्म	खाँ.न.पा.	३०० प्रति	सामाजिक विकास शाखा
४	राहत वितरणका लागि सिफारिस फारम लगाएतका कागजात तयारी तथा अध्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष मंसिर सम्म	खाँ.न.पा.	४०० प्रति	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति
५	प्रकोपको प्रकृति अनुसार खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक सम्म	वडा तहमा	हरेक वडामा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति
६	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरु र एम्बुलेन्सहरुको सुचि र सर्म्पक व्यक्तिको विवरण तयार गर्ने	निरन्तर	नगरपालिका	हरेक वडामा कम्तीमा एक सेट	स्थानिय विपद व्यवस्थापन शाखा, स्वास्थ्य शाखा
७	खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरु खरिद, भण्डारण, मर्मत र व्यवस्थापन गर्ने	निरन्तर	वडा तहमा	हरेक वडामा कम्तीमा एक सेट	नगरपालि, स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति , विपद व्यवस्थपन शाखा
८	खोज तथा उद्धारका लागि गठित टोलीको क्षमता विकासका लागि तालिमको आयोजना गर्ने	प्रत्येक वर्ष पौषमा	नगरपालिका		नगरपालि, स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति , विपद व्यवस्थपन शाखा
९	बाढी पहिरो भुकम्प बाट बच्न र बचाउन सुरक्षित स्थानको पहिचान गरि अध्यावधिक सूचि तयार गर्ने	निरन्तर	वडा अनुसार	आवश्यकता अनुसार हरेक वडामा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति
१०	आपतकालिन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरुको सुचि स्थानिय राजपत्रमा प्रकाशित गर्ने	तत्काल सुरु गरि निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति वडा कार्यालय
११	आपतकालिन अवस्थामा आश्रय स्थलमा रुपमा प्रयोग गर्ने स्थानको लागि चाहिने भौतिक पूर्वाधार र सेवाहरु निर्माण, विस्तार गर्ने	तत्काल सुरु गरि निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै कम्तीमा २ पटक	पूर्वाधार विकास शाखा वडा कार्यालय
१२	बाढी, पहिरो, हावाहुरी, भूकम्प चट्याङ, आगलागी आदि प्रकोपहरु बाट समुदायमा पर्न सक्ने असर र सो बाट बच्ने उपायहरुका बारेमा	निरन्तर	नगरपालिकामा संचालित एफ एम रेडियो पत्रपत्रिका	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै कम्तीमा २ पटक	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति वडा कार्यालय

	जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।		माईकिड आदि		
१३	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने गराउने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरपालिका तथा वडामा	प्रमुख प्रकोपको लागी वर्षमा कम्तीमा एक पटक	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति

३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

विपद घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागी गर्नु पर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	विपदको अवस्थामा खाद्यन्न खरिद तथा आपूर्तिका लागी सम्भाव्य उद्योगहरु पहिचान गर्ने साथै सहयोग लिन सकिने निकायहरु संग समन्वय गर्ने	निरन्तर	खा.न.पा	आवश्यकता अनुसार वर्षको १ वा दुई पटक	कृषि शाखा विषयक्षेत्र
२	तयारी खानेकुराका लागी तत्काल खरिद गर्न सकिने गरि स्थानिय व्यापारी संग ३०० घरधुरीलाई तत्काल सहयोग उपलब्ध गराउन सक्ने गरि अनुबन्ध करार पुराने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	खाँ. न.पा.	कम्तीमा २ वटा ठुला पसल वा उद्योग	कृषि शाखा वडा कार्यालय
३	विपदका समयमा खाद्य समाग्री वितरण गर्ने तौरतरिका प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरु बीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	वडा स्तर	प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा पहिले कम्तीमा १ पटक	कृषि शाखा विषयक्षेत्र

३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

विपदका घटना अगावै सबै प्रकोपका लागी गर्नु पर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको पूर्वतयारी सम्बन्धि कार्यहरुको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	विपद पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागी चाहिने औषधीहरु भण्डारण गर्ने	हरेक महिना औषधीको गुणस्तर अनुसार	खाँ.न.पा.	५००० जनको लागी	स्वास्थ्य शाखा
२	दुर्त प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने, क्षमता विकास र कार्यसूचि तयार गर्ने	स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रोटोकल अनुसार	खाँ.न.पा.	वर्षमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा
३	प्रतिकार्यका लागी आवश्यक दक्ष मानव संसाधनको सूचि तयार , अध्यावधिक गर्ने	वडा संख्या र जनसंख्या अनुसार	खाँ.न.पा.	नगरमा ३० जना र वडामा ७ जना	स्वास्थ्य शाखा वडा कार्यालय

४	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण समग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागी स्वास्थ्यकर्मी व्यवस्था गर्ने	नियमित	वडास्तर	हरेक वडामा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा वडा कार्यालय
५	महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र परिक्षण तथा उपचार सम्बन्धि जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	नियमित	जेखिमयुक्त वस्तीहरुमा	वर्षमा कम्तीमा ३ पटक	स्वास्थ्य शाखा

३.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	विपदको समयमा खानेपानी शुद्धिकरणको लागी आवश्यक पर्ने क्यालोरीन, पियुष जस्ता औषधी उचित भण्डारण गर्ने	सम्भावित प्रकोपको समय अगावै	नगरस्तर	वर्षमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा
२	सरसफाईका लागी आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरु उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने	सम्भावित प्रकोपको समय अगावै	नगरस्तर	वर्षमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा
३	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरु मर्मत सम्भार गरि चालु अवस्थामा राख्ने	सम्भावित प्रकोपको समय अगावै	नगरस्तर	वर्षमा १ पटक	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा
४	आपतकालिन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीको श्रोतहरुको पहिचान र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरुमा	खानेपानी तथा सरसफाई शाखा, पूर्वाधार शाखा वडा कार्यालय तथा स्थानिय समुदाय

३.१.५ आपतकालिन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	विपद प्रभावितहरुको लागी अस्थायी आश्रय वा बासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसमान तथा औजारहरुको बन्दोवस्ती गर्ने	प्रकोपको प्रभावित समय अगावै	सवै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा ४० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	शहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय, पूर्वाधार विकास शाखा, नेपाल रेडक्रस
२	सम्भावित आपतकालिन अवस्था आईपरेमा तुरुन्त खरिद गर्न सकिने गरि अनुबन्ध करार गर्ने	आवश्यकता अनुसार	थोक विक्रेता , खुद्रा विक्रेता सहकारी	४०० परिवारका लागी	नगरपालिका कृषि शाखा, नेपाल रेडक्रस
३	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधा युक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	सवै वडा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा ४० प्रतिशत	नगरपालिका

				जनसंख्यालाई पुग्न	
४	गैर-खाद्य सामाग्री सेटहरु भण्डारण गर्ने	निरन्तर	नगरपालिका	१०० परिवारका लागि	न.पा. रेडक्रस
५	विपद प्रभावित स्थान वा खुल्ला क्षेत्रमा शिविर संचालन गर्ने स्थानमा सवारी साधनको प्रवन्ध गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार	न.पा. रेडक्रस
६	अस्थायी आश्रय वा वास निर्माणको लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिवृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	निरन्तर	नगरपालिका	सबै वडामा	न.पा. रेडक्रस

३.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरीकको संरक्षणका तरिकाहरु बारे जनाकारी पुस्तीका तयार एवम प्रकाशन गर्ने	निरन्तर	नगरस्तर	कम्तीमा ५०० थान	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा
२	विपदको समयमा अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामाग्रीहरु भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरस्तर	कम्तीमा १०० थान	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा
३	उमेर, शारिरिक र अपाङ्गताको अवस्था अनुसार गरिनु पर्ने सेवा सहयोगका लागि प्रोटोकल तयार गरि लागु गर्ने ।	तत्काल	नगरस्तर	१ पटक	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा
४	विद्यालयका शिक्षक, र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई आधारभुत मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धि तालिम तालिम प्रदान	निरन्तर	वडा स्तरमा	हरेक विद्यालयमा एक जना र वडामा २ जना	नगरपालिका महिला तथा बालबालिका शाखा, रेडक्रस
५	विपदको समयमा परिचालन हुने विषयक्षेत्रका सदस्यहरुलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने गराउने	निरन्तर	वडा स्तर, विद्यालय	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समयमा	विपद व्यवस्थापन समिति र अन्य सरोकारवाला

३.१.७ आपतकालिन शिक्षा विषयक्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

१	बाढी, पहिरो, हावाहुरीले प्रभावित गर्न सक्ने विद्यालयहरुको पहिचान र विश्लेषण तथा अध्यावधिक गर्ने ।	वर्षको १ पटक	विद्यालय तथा वडा स्तरमा	सबै विद्यालयहरुमा	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
२	आपतकालिन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामाग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	नगरस्तर	३० वटा विद्यालयका लागि	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
३	सम्भावित विपद बाट सुरक्षित हुने उपाय बारे विद्यालयहरुमा	निरन्तर	नगरस्तर	नगरस्तरका विद्यालयहरुमा	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित

	चेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने । र एफ एम रेडियो सामाजिक संजाल बाट सन्देशमूलक कार्यक्रमहरु प्रसारण गर्ने ।				विद्यालय
४	विद्यालय सुधार योजनामा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि क्रियाकलाप समोश गरि कार्यान्वयन गर्ने र विद्यार्थीहरुलाई विपद प्रतिकार्यका लागी नमुना अभ्यास सिमुलेशन गराउने । विद्यालयमा आपकालिन शिक्षण योजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गर्न लगाउने ।	हरेक वर्ष ,निरन्तर	नगर स्तर	सबै विद्यालयमा	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय

३.१.८ शीघ्र पुर्नलाभ क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	सुरक्षित स्थानमा आपतकालिन प्रयोजनका लागी खानेपानी ट्याङ्की, अस्थायी शौचालय व्यवस्थापन गर्ने	निरन्तर	वडा स्तरमा	सबै वडाहरुमा	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय
२	विपद बाट अत्यावश्यक सेवाहरु अवरुद्ध भएमा उक्त सेवा सुचारु गर्न तत्काल प्राविधिक टोली परिचालन गर्ने ।	निरन्तर	नगर तथा वडा स्तर	नगर स्तर १ र वडा स्तरमा १	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय
३	सम्भावित विपद बाट कृषि, पशु,रोजगारी सेवा, उद्योग, पर्यटन, व्यापार लगाएतका क्षेत्रमा पर्न सक्ने असरहरु न्यूनिकरण गर्ने क्रियाकलाप तय गरि कार्यान्वयन गर्ने	विपद पश्चात र तत्काल	नगर स्तर	प्रभावित समुदायमा	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय
४	सम्भावित विपद बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा पर्ने क्षतिको शीघ्र मूल्याङ्कनको लागी टोली गठन गरि अभिमुखिकरण गर्ने ।	प्रत्येक वर्ष १ पटक	नगरस्तर	प्रभावित समुदायमा	पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय

३.२. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजनामा सही पूर्वानुमान र उपलब्ध समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरु निर्धारण गर्नुपर्दछ । यसमा सर्तक रहने देखि जोखिमयुक्त ठाँउमा रहेका समुदाय र स्थानन्तरण गर्न मिल्ने धन सम्पति अस्थायी रूपमा सुरक्षित ठाँउमा सार्ने सम्मका क्रियालाप हुन सक्छन । यस्तो योजना प्रकोपको प्रकृति, समय र सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको भर पर्दो आधिकारिक पूर्वसूचनाको आधारमा तय गरिनुपर्छ प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थाले पछि वा प्रकोप पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरुको योजना देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ ।

३.२.१ समग्र व्यवस्थापन सूचना खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	वर्षा र आँधि/हावाहुरीको पूर्वानुमान सम्बन्धि जानकारी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग प्रदेश र जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र बाट आदन प्रदान गर्ने ।	फागुन देखि असोज सम्म	नगरस्तर	दिनमा कम्तीमा १ पटक	स्थानिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र
२	खराब मौसमको संकेत तथा सूचना प्राप्त हुनासाथ नगरवासी तथा समुदायहरुलाई सर्तकता अपनाउन सूचना सम्प्रेषण गर्ने	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगर, केन्द्र बाट समुदायसम्म पहुँच हुने गरि	पूर्वानुमानको खबर पश्चात दिनमा कम्तीमा २ पटकभए लगत्तै	स्थानिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र
३	विपद बाट हुन सक्ने सम्भावना देखिएमा सबै विषयक्षेत्रहरुलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगर स्तर	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तीमा १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	स्थानिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र
४	खोज तथा उद्धार टोली र क्षतिको विवरण संकलन टोलीलाई तयारी अवस्थामा राख्ने । र सुरक्षित स्थानमा सार्ने व्यवस्था मिलाउने	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगर स्तर	वडा तथा जोखिम समुदाय	स्थानिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र

३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	खाद्य तथा कृषि विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तीमा १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	कृषि शाखा र विषयक्षेत्र
२	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरुको अवस्था निरीक्षण गरि अध्यावधिक गर्ने । र विपद प्रभावित क्षेत्रमा ढुवानीका लागी सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तीमा १ पटक र आवश्यकता अनुसार थप	कृषि शाखा र विषयक्षेत्र

३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने र विपद प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने औषधी तथा उपकरण निरिक्षण गरि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात तत्काल	नगरस्तर	सुचना प्राप्त भएपछि कम्तीमा १ पटक आवश्यकता अनुसार थप	स्वास्थ्य शाखा
२	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवाको लागी आवश्यक जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा
३	महामारी बाट सुरक्षित रहन र सर्तकता अपनाउने उपाय बारे संचार माध्यम बाट प्रशारण र जानकारी गर्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा

३.२.४ खानेपानी तथा सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	सामाजिक विकास शाखा र खानेपानी कार्यालय ।
२	खानेपानी शुद्धिकरणका लागी क्लोरिन,पियुष जस्ता औषधी तथा प्रविधि निरिक्षण गरि तयारी अस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	सामाजिक विकास शाखा र खानेपानी कार्यालय ।
३	सरसफाईका लागी परिचालन हुनु पर्ने जनशक्ति, सवारी साधन र उपकरणहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तर	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	सामाजिक विकास शाखा र खानेपानी कार्यालय ।

३.२.५ आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामाग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	नगरपालिका, रेडक्रस र विषयक्षेत्र
२	आपतकालिन आश्रय स्थलको निरिक्षण गरि तयारी अवस्थामा राख्ने	तत्काल	वडास्तरमा	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	नगरपालिका, रेडक्रस र विषयक्षेत्र
३	अस्थायी आश्रय वा आवास निर्माणका लागी आवश्यक जनशक्ति, सामाग्री तथा	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरस्तरमा	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	नगरपालिका, रेडक्रस र विषयक्षेत्र

	औजारहरु निरिक्षण गरि तयारी अवस्थामा राख्ने				
४	औजारहरु तथा आवश्यक सामग्री ढुवानीका लागी सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर तथा वडा	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	नगरपालिका, रेडक्रस र विषयक्षेत्र

३.२.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर स्तरमा	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा
२	विपदजन्य घटना बाट प्रभावित लाई मनोपरामर्श सेवा परामर्श टोली तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर स्तरमा	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा
३	विपद प्रभावित क्षेत्र वा शिविर संचालन भएको स्थानमा आवश्यक सरसामानहरुको निरिक्षण गरि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर स्तरमा	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा

३.२.७ आपतकालिन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरका सबै विद्यालयहरु	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	शिक्षा शाखा शैक्षिक सरोकारवालाहरु
२	विपद बाट प्रभावित हुन सक्ने विद्यालय तथा शैक्षिक सस्थाहरुको शिक्षण सामग्री सुरक्षित स्थानमा राख्न जानकारी गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरका सबै विद्यालयहरु	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	शिक्षा शाखा शैक्षिक सरोकारवालाहरु
३	विपदको समयमा अपनाउनु पर्ने सामधानी र सुरक्षाका उपायका बारेमा विद्यार्थीहरुलाई सचेतना प्रदान गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरका सबै विद्यालयहरु	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	शिक्षा शाखा शैक्षिक सरोकारवालाहरु
४	विपदको समयमा शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप निरन्तरता को लागी आवश्यक तयारी तथा आपतकालिन योजना तयार गर्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगरका सबै विद्यालयहरु	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	शिक्षा शाखा शैक्षिक सरोकारवालाहरु

--	--	--	--	--	--

३.२.८ शीघ्र पुर्नलाभमा आधारित पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय
१	विषयक्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर, वडा	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा र विषयक्षेत्र
२	अत्यावश्यक सेवाहरु सुचारु गर्नका लागि आवश्यक जनशक्ति, भण्डारण गरिएका सामग्री तथा उपकरण निरीक्षण र तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर, वडा	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा र विषयक्षेत्र
३	सर्वेक्षण टोली समावेश हुने गरि व्यक्तिलाई तयारी अवस्थामा रहन निर्देशन गर्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर, वडा	सुचना प्राप्त भएपछि र सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा र विषयक्षेत्र

३.३ आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

आपतकालिन प्रतिकार्य योजना अर्न्तगत खोज, उद्धार र स्थान्तरण तथा विपद पश्चात परिस्थिति सामान्य नहुन्जेल सम्म गर्नु पर्ने प्रतिकार्य र शीघ्र पुर्नलाभका कार्यहरु पर्दछन । यसमा विपदको समय र पश्चात तुरुन्तै चाल्नु पर्ने खोज, उद्धार, उपचार एवम जोखिम क्षेत्र बाट प्रभावितहरुलाई सुरक्षित स्थानमा स्थान्तरण र राहत वितरणका क्रियाकलापहरु समावेश गरिएका छन । विपद प्रतिकार्यका लागि गठित विषय क्षेत्रहरु परिचालन गर्न तपशिल बमोजिमका क्रियाकलाप तथा योजना तर्जुमा गरिएको छ ।

३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सुचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	जिम्मेवार निकाय
१	विपद व्यवस्थापन समितिको बस्ने र विपद जोखिम न्यूनिकरणका बारेमा छलफल सचेतनाका क्रियाकलाप संचालन गर्ने ।	तत्काल	नगर, वडा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति र सम्पूर्ण विषयक्षेत्र
२	विपदले प्रभाव पारेको तथा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समुदाय र महत्वपूर्ण सम्पति सुरक्षित स्थानमा स्थानन्तरण गर्न सुरक्षा निकाय र खोज तथा उद्धार टोली र कार्यदल गठन गर्ने ।	तत्काल	नगर, वडा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरीय समिति
३	विपदमा परि घाइते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराएका व्यक्तिहरुको तथ्याडक तयार गरि खोजी गर्ने	तत्काल	नगर, वडा	सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार टोली र स्वयंसेवक
४	घटनाको अवलोकन, निरीक्षण र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रतिवेदन तयार गरि स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्ने ।	विपद पश्चात ७२ घण्टा भित्र	नगरस्तर	सर्वेक्षण टोली

५	विपदका घटना बाट मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क र लगत तयार गरि सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने र शव हस्तान्तरण तथा व्यवस्थापन गर्ने ।	विपदको समयमा	नगरस्तर	सुरक्षा निकाय, उद्धार टोली, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्वयम सेवक ।
६	पीडित समुदायलाई थप जोखिम बाट बचाउन र सहयोग पुर्याउन अन्य विषयक्षेत्र र सरोकारवाला निकाय संग समन्वय गर्ने	विपद पश्चात	नगर तथा वडा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, वडा स्तरीय समिति
७	बहुक्षेत्रगत सर्वेक्षण गरि क्षति, प्राभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरु समेटी सुभाब सहितको विषयक्षेत्र केन्द्रित प्रतिवेदन स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने ।	विपद पश्चात ७ दिन भित्र	नगर	सर्वेक्षण टोली, सम्बन्धित शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, वडास्तरिय समिति, विषय क्षेत्र ।
८	समिक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने र तर्जुमा गरिएका योजना कार्यान्वयन गर्ने गराउने	आवश्यकता अनुसार	नगर	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, सम्बन्धीत शाखा ।
९	विस्तावित भई शिविरमा बसेका छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घरगोठ पूर्ण रुपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरुलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने	विपद पश्चात तत्काल	नगर तथा वडा	नगरपालिका, स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, सम्बन्धीत शाखा, वडा कार्यालय
१०	विपदको संकटकाल घोषणा गर्नु पर्ने अवस्था भएमा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति समक्ष सिफारिस गर्ने ।	विपद पश्चात	नगर	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति

३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने	विपद पश्चात तत्काल	नगर,	कृषि शाखा र विषयक्षेत्र
२	विपदबाट प्रभावित भएकाहरुलाई खाद्यान्न वितरण गर्ने ।	विपदको पहिलो दिन	वडामा	कृषि शाखा र विषयक्षेत्र, वडा
३	सर्वेक्षण टोलीको सिफारिसको आधारमा खाद्य सामग्रीको व्यवस्था गरि निधारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने ।	दोस्रो दिन देखि निरन्तर	नगर, वडा	कृषि शाखा र विषयक्षेत्र, वडा
४	भण्डारण गरिएका खाद्य सामग्री अपुग हुने देखिएमा तत्काल खरिद गरि आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर तथा वडामा	कृषि शाखा र विषयक्षेत्र, वडा
५	प्रतिकार्यका लागी नगरपालिकाको क्षमताले नभ्याउने भएमा थप सहयोगका लागी जिल्ला तथा प्रदेश विपद व्यवस्थापन समितिमा थप सहयोग उपलब्धका लागी अनुरोध गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर तथा वडामा	नगर प्रमुख, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
६	थप सहायताका लागी सहयोगी निकायहरु संग	आवश्यकता	नगर तथा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन

	समन्वय गर्ने र खाद्य सामाग्री वितरणमा आएका समस्या तथा चुनौतिहरुको विषयमा विषयक्षेत्रको समिक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष सहितको प्रतिवेदन विपद व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने	अनुसार, प्रतिकार्यको आधारमा कम्तीमा एक पटक	वडामा	समिति, कृषि शाखा ।
--	---	--	-------	--------------------

३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने	विपद पश्चात	नगर,	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
२	विपदबाट प्रभावित भएकाहरुलाई प्राथमिक उपचार गर्ने ।	तत्काल आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
३	स्थानिय स्तरमा उपचार हुन नसक्ने घाइते तथा बिरामीलाई नजिकको स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पतालमा लैजान व्यवस्था गर्ने ।	तत्काल आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र वडा
५	विपद प्रभावित क्षेत्रमा स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र वडा
६	बालबालिका , महिला, जेष्ठ नागरिक, गर्भवति र सुत्केरी महिला तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने तथा पोषयुक्त खानेकुरा वितरणको व्यवस्था मिलाउने	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र वडा
७	औषधि, सुरक्षाका सामाग्री तथा उपकरण लगाएतका सामाग्रीहरु पहिचान गरि सोको व्यवस्था गर्ने	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	स्वास्थ्य शाखा र विषयक्षेत्र वडा

३.३.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने	विपद पश्चात तत्काल	नगर,	सामाजिक शाखा र विषयक्षेत्र
२	विपदबाट प्रभावित क्षेत्रमा वा शिविर संचालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रवन्ध गर्ने	तत्काल आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	सामाजिक शाखा र विषयक्षेत्र
३	खानेपानी शुद्धिकरणका सामाग्री, औषधी तथा व्यक्तिगत सरसफाईका लागी हाइजिन किट	तत्काल विपद	सम्बन्धित क्षेत्रमा	खानेपानी र सरसफाई एकाई शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र र नेपाल

	वितरण गर्ने र सरसफाई तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने	पश्चात		रेडक्रस ।
४	विपदका कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापन कार्य गर्ने	तत्काल विपद पश्चात	सम्बन्धित क्षेत्रमा	खानेपानी र सरसफाई एकाई शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र र नेपाल रेडक्रस ।
५	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको विपद प्रतिकार्यको समिक्षा गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने	तत्काल विपद पश्चात	सम्बन्धित क्षेत्रमा	सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.५ आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामाग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने	विपद पश्चात तत्काल	नगर,	विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस
२	पहिचान भएको सुरक्षित स्थानमा आश्रय वा बासको लागी अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस, वडा
३	आवश्यक गैर खाद्य सामाग्री वितरण गर्ने	निरन्तर	सम्बन्धित क्षेत्रमा	विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस, वडा
४	आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामाग्री क्षेत्रको विपद प्रतिकार्यको समिक्षा गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	निरन्तर	सम्बन्धित क्षेत्रमा	विषयक्षेत्र, समुह सदस्यहरु ।

३.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने	विपद पश्चात तत्कालै	नगर,	महिला तथा बालबालिका शाखा ।
२	पहिचान भएको बालबालिका, सुत्केरी महिला, गर्भवती महिला, जेष्ठ नागरीक, अपांगताहरुलाई आवश्यक सामाग्रीहरुको दैनिक सूचि तयार गरि सामाग्री जुटाउने र वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	महिला तथा बालबालिका शाखा
३	विशिष्ट आवश्यकता अनुसार सामाग्री वितरण गर्ने	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	महिला तथा बालबालिका शाखा, गैसस
४	विपदको घटना बाट मानसिक रुपमा प्रभावित व्यक्ति र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	महिला तथा बालबालिका शाखा, स्वास्थ्य शाखा र अन्य गैसस
५	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको विपद प्रतिकार्यको	प्रतिकार्यको	सम्बन्धित	महिला तथा बालबालिका शाखा,

	समिक्षा गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	कार्य सम्पन्न पछि	क्षेत्रमा	
--	------------------------------------	----------------------	-----------	--

३.३.७ आपतकालिन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने	विपद पश्चात तत्कालै	नगर,	शिक्षा शाखा ।
२	प्रकोप बाट प्रभावित विद्यालयहरुको सुचि तयार गरि सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई पठनपाठनका सामग्री वितरण गर्ने ।	विपद पश्चात तत्कालै	सम्बन्धित क्षेत्रमा	शिक्षा शाखा , गैसस
३	विद्यालय तिन दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपतकालिन शिक्षण सिकाईका लागी प्रबन्ध मिलाउने ।	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	महिला तथा बालबालिका शाखा, गैसस
४	आपतकालिन शिक्षाका लागी आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरि शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप संचालन वा सुचारु गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	शिक्षा शाखा, विद्यालय
५	शिक्षा क्षेत्रको विपद प्रतिकार्यको समिक्षा गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न पछि	सम्बन्धित क्षेत्रमा	शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.८ शीघ्र पुर्नलाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना तपशिल

क्र.स.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने	विपद पश्चात तत्कालै	नगर,	पूर्वाधार विकास शाखा ।
२	प्रकोप बाट प्रभावित भौतिक संरचनाहरु नोक्सान भई सेवा अवरुद्ध भएको स्थान पहिचान गरि तथ्याडक संकलन गर्ने र तत्काल सुचारु गर्नुपर्ने सेवाहरुको प्राथमिकरण गर्ने	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	पूर्वाधार विकास शाखा ।
३	सार्वजनिक सेवा अवरुद्ध भएका भौतिक संरचनाहरुको मर्मत सम्भारका लागी टोली परिचालन गरि सेवा सुचारु गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	पूर्वाधार विकास शाखा , विषय क्षेत्र
४	विपद बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभावको लेखाजोखा गरि शीघ्र पुर्नलाभका कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित क्षेत्रमा	पूर्वाधार विकास शाखा , विषय क्षेत्र
५	शीघ्र पुर्नलाभ विपद प्रतिकार्यको समिक्षा गरि प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	प्रतिकार्यको कार्य सम्पन्न पछि	सम्बन्धित क्षेत्रमा	पूर्वाधार विकास शाखा , विषय क्षेत्र

परिच्छेद चार

बन्दोवस्तीका सामाग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ स्रोत साधनको वर्तमान अवस्था

विपदको समयमा आवश्यक पर्ने बन्दोवस्तीका सामाग्रीहरुको उपलब्धताको लेखाजोखा विषयक्षेत्रका आधारमा गरीएको छ । यस नगरपालिकामा विपदजन्य घटनाहरुमा सम्बन्धित विषयक्षेत्र अर्न्तगत उपलब्ध स्रोत साधन तथा सामाग्रीहरुको विद्यमान अवस्था देहाय बमोजिम रहेका छ ।

समग्र व्यवस्थापन, सुचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

स्रोत साधन र उपकरण	हाल मौजाद संख्या परिमाण	थप आवश्यक संख्या	आवश्यक रकम
स्टील कटर	५ वटा	१० वटा	५०००।
घन काठको बिड भएको	५ वटा	१० वटा	५०००।
गैँति काठको बिड भएको	५ वटा	१५ वटा	५०००।
स्टीलको आरा	५ वटा	५ वटा	५०००।
वायर कटर	५ वटा	५ वटा	५०००।
डाइनामिक डोरी	२०० मिटर	१०० मिटर	१००००।
क्लाइम्बिङ डोरी	२०० मिटर	१०० मिटर	७०००।
आलुमिनियमको भर्याङ्ग(२०-२४ फिट)	२ वटा	१ वटा	१००००।
५ टन क्षमताको हाइड्रोलिक ज्याक	१ वटा	२ वटा	८०००।
पन्जा छालाको	६ जोर	१२ जोर	६००० ।
सेफ्टी हेल्मेट	५ वटा	५ वटा	५०००।
सावेल	७ वटा	३ वटा	४५०० ।
स्ट्रेचर फोल्डिंग	५ वटा	५ वटा	१२०००।
५ केजिको गल	१ वटा	१ वटा	२०००।
मेगा ह्याण्ड माइक	१ वटा	२ वटा	४००० ।
हेड लाइट	५ वटा		
हाते टर्च लाईट	२ वटा	५ वटा	२०००।
त्रिपाल	५ वटा	१० वटा	३००००।
म्याट्रेस	५ वटा		
ब्लान्केट	५ वटा	१० वटा	२००००।
भिजिविलिटि भेष्ट	१० वटा	१५ वटा	६०००।
टेन्ट	३ वटा	२ वटा	५०००।
फायर रेक	३ वटा	३ वटा	
पावर चेन-स	१ वटा	१ वटा	
प्राथमिक उपचार किट	३ वटा	५ वटा	२५०००।
लाईफ ज्याकेट	१५ वटा	१५ वटा	३००००।

फायर सुट	४ वटा	६ वटा	
पुल्ली	२ सेट	३ सेट	
बुट	१० जोर	५ जोर	५०००।
फायर एक्स	३ वटा	२ वटा	
फायर स्वाटर	५ वटा		
फायर रेक	५ वटा		
उद्धार सामाग्री सेट ११ वडामा		११ सेट	१००००० ।
आवश्यक रकम जम्मा			३०६५०० ।

खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

स्रोत साधन र उपकरण	हाल मौजाद संख्या परिमाण	थप आवश्यक संख्या	आवश्यक रकम
किटनाशक विषादि चामल			६०,०००।
चामल, नुन,तेल लगाएतका खाद्य सामाग्री	न्यूनतम १०० घरधुरीलाई आवश्यक पर्ने खाद्य सामाग्रीको करार सम्भौता गरिनेछ ।		१०००००।

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

स्रोत साधन र उपकरण	हाल मौजाद संख्या परिमाण	थप आवश्यक	आवश्यक रकम
स्यानेटरी प्याड		१००० प्याकेट	२००००।
ह्याण्डवास तथा सावुन		८०० सेट	२००००।
पिपिई सेट गाउन		१० सेट	५०००।
सर्जिकल ग्लोव		१००० सेट	४००००।
स्यानीटाईजर		१०० लिटर	१००००।
क्लोरीन पाउडर		१० केजि	१५०००।
मेडिसिन		१० सेट	५००००।
आर.एल. बोटल			
प्राथमिक उपचार बाकस / किट		४०	१५००००।
जम्मा			३१००००

खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

स्रोत साधन र उपकरण	हाल मौजाद संख्या परिमाण	थप आवश्यक	आवश्यक रकम
खानेपानी सरसफाई मर्मत टुल बक्स		१२ सेट	२०००००।
पाईप फिटिङ्ग		१५ सेट	२५००००।
अस्थायी चर्पी सेट		६० सेट	५५००००।
पियुष		२००	४०००।
एक्वा टयाव		२५०	२०००।
पि.ए.भाइल		२००	५०००।
पानी जाँच्ने किट		१२ सेट	१५००००।

आवश्यक जम्मा	११७००००।
--------------	----------

आपतकालिन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री

स्रोत साधन र उपकरण	हाल मौजाद संख्या परिमाण	थप आवश्यक	आवश्यक रकम
इन्धन बाट चल्ने आरा ह्याक्स	१	१२	४०००००।
एयर लिफ्ट व्याग		२	२०००००।
त्रिपाल, टेन्ट		११५ सेट	४०००००।
भाँडाकुँडा सेट		५०	५०००००।
आवश्यक जम्मा			१५,०००००।

४.२ विपद प्रतिकार्यका लागी जनशक्तिको उपलब्धता

खाँडाचक्र नगरपालिकामा विपदजन्य घटनामा सबै विषयक्षेत्रका सदस्यहरु आवश्यक प्रतिकार्यका लागी परिचालित हुनेछन् ।

विषयक्षेत्र	जनशक्तिको प्रकार	कैफियत
खोज तथा उद्धार		नभएको
CADRE तालिम प्राप्त जनशक्ति	५०	
प्राथमिक उपचार	३०	परिचालन र पूर्णताजगी तालिम बाँकी
शव व्यवस्थापन सम्बन्धि विशिष्ट ज्ञान भएका व्यक्तिहरु		नभएको

विपद प्रतिकार्यका लागी उपलब्ध जनशक्तिको अध्यावधिक विवरण अनुसुचि ११ मा संलग्न गरिएको छ । जनशक्ति सम्बन्धि विवरण फेरवदल भइरहने हुदा सबै विषयक्षेत्रको विपद प्रतिकार्यका लागी विद्यमान जनशक्तिको तथ्याङ्क नियमितरुपमा अध्यावधिक गरि एकिकृत अभिलेख राख्ने प्रयोजनका लागी विपद व्यवस्थापन शाखामा राख्नु पर्नेछ ।

४.३ बन्दोबस्ती सामग्रीको आँकलन

यस नगरपालिकामा विपदजन्य घटनाहरुमा प्रतिकार्यका लागी गैर खाद्य सामग्रीहरु र सोको भण्डारण स्थल र मानविय सहायता स्थलको लागी देहाय अनुसारको व्यवस्था गरिएको छ ।

४.३.१ गैर खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल

विपदका घटनाहरुमा प्रतिकार्यका लागी मनसुन पूर्व स्थानिय व्यापारी तथा मान्म, तेस्रो बजार, मोल्फा, पिलि बजारमा रहेका ठुला व्यापारी संग आपतकालमा उपलब्ध हुने गरी करार सम्भौता गरिनेछ ।

४.३.२ मानविय सहायता स्थल

यस नगरपालिकामा विपदजन्य घटना भएमा मान्म आर्मी व्यारेक, ताडि बसर्पाक, मान्म बजार टेलिकम टावरको नजिक रहेको हेलिप्याड, पञ्चदेव मा.वि. मान्म , चुलीमालीका मा.वि. घोडेना ,

पिलिमा रहेएका हेलिप्याड र आवश्यकता अनुसार अन्य समुदाय स्तरमा रहेको हेलिप्याडहरु मानविय सहायता स्थलको रुपमा विपद प्रतिकार्यका लागी उपयोग गरिनेछ ।

परिच्छेद पाँच विविध

५.१ स्रोत साधनको व्यवस्थापन

विपद व्यवस्थापनका लागी यस नगरपालिकामा स्थानिय विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । यस विपद पूर्व तयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागी उक्त कोष उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विषयक्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकास गरिनेछ । कोषमा प्रर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत बार्षिक बजेट बाट यस्तो रकम उपलब्ध गराइनेछ । स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य वडा कार्यालय मार्फत हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित वडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराइनेछ ।

नगरपालिकाको आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियालापको लागी प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय मार्फत संघिय सरकार संग अनुरोध गरिनेछ । साथै थप आवश्यक सहयोगका लागी मानविय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साभेदार संस्था, स्थानिय सामाजिक संघ तथा निजि क्षेत्र संग समन्वय गरिनेछ ।

५.२ अन्य निकाय संगको समन्वय र सहकार्य

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागी छिमेकी शुभकालिका गा.पा., तिलागुफा नगरपालिका , नेपाल रेडक्रस सोसाईटि जिल्ला शाखा मान्म, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मानविय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साभेदार संस्था, स्थानिय सामाजिक संघ संस्था तथा निजि क्षेत्र संग सहयोग आदन प्रदान गरिनेछ । यस्तो सहयोग विपेश गरि बाढी, पहिरो, आगलागी, भुकम्प, सडक दुर्घटना जस्ता विपदको समयमा प्रतिकार्यका लागी एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानविय सहायता सामाग्रीको उपभोगमा केन्द्रित हुनेछ । अन्य किसिमका थप सहयोग गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानिय तहरु संग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्ने छ ।

नेपाल सरकार, कर्णाली प्रदेश तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला स्थित कार्यालयहरु बाट समेत विपद प्रतिकार्यको लागी स्रोत, साधन प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ । जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्थित अन्य दातृ निकाय तथा गैह्र सरकारी निकाय र निजि क्षेत्र संग समन्वय गरि थप स्रोत परिचालन गरिनेछ । जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र संग विपद सम्बन्धि सुचना आदन प्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।

५.३ अनुगमन, मूल्याडकन तथा सिकाई

५.३.१ लक्ष्य र सुचक

यस योजनामा नगरपालिकामा विपदबाट प्रभावित हुने परिवार, मृत्यू हुने तथा घाईतेको संख्या एवम् आर्थिक क्षतिको न्यूनिकरण गर्ने लक्ष्य लिएको छ । यस योजनाको अनुगमन, मूल्याडकनर समिक्षाको लागी देहाय बमोजिमको लक्ष्य सुचक निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स	सूचकहरु	भए	नभएको
१.	सामान्य पूर्वतयारीका लागी		
	पूर्वतयारीका सूचकहरु		

१	स्थानिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र संचालन भएको		
२	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामाग्रीको भण्डारण मौज्दात रहेको		
३	वडामा सामुदायिक प्रथम उद्धारकर्तृ तयार भएको		
४	वडामा सामुदायिक विपद तथा जलवायु सुचना केन्द्र स्थापना भएको		
५	विपद सम्बन्धि नगरपालिकाको वेभसाइटमा अपडेट गर्ने पोर्टल संचालन भएको		
६	प्रत्येक वडामा आपतकालिन प्रयोजनका लागी हेलिप्याड निर्माण भएको		
७	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वार्षिक रुपमा अद्यावधिक भएको		
२. समग्र व्यवस्थापन, सुचना, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	खोज उद्धार तथा प्राथमिक सामाग्रीको विवरण		
२	समन्वय बैठकको निर्णय पुस्तिका		
३	वडा तहको खोज उद्धार कार्यदलहरूको विवरण		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	खोज उद्धार कार्यको विवरण		
२	खोज उद्धार टोलीको परिचालन		
३	आकस्मिक बैठकको निर्णय पुस्तिका		
३. स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	प्रत्येक वडामा तालिम प्राप्त उपचारकर्तृको विवरण		
२	स्वास्थ्य संस्थामा राखिएको औषधीको बफर स्टकको अद्यावधिक विवरण		
३	स्वास्थ्य संस्थाहरूको आपतकालिन योजना		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	प्राथमिक उपचार सेवा प्राप्त गरेको जनसंख्या		
२	पोषणयुक्त खानेकुरा उपलब्ध जनसंख्या		
३	स्वास्थ्य क्षेत्रको पुर्नस्थापना तथा पुर्ननिर्माण योजना		
४. आपतकालिन आश्रय तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरू			
१	कम्तीमा १०० परिवारलाई पुग्ने न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको आवश्यक गैर खाद्य सामाग्रीको भण्डारण गरिएको		
२	आपतकालिन समयमा खाद्यन्न आपूर्तिको लागी स्टयण्डबाइ सम्झौता भएको		
३	प्रत्येक वडामा आश्रयस्थलको लागी ठाँउ पहिचान भएको		
४	अस्थायी आश्रयस्थलको लागी भवन निर्माण भएको वा आश्रयस्थल निर्माणका सामाग्रीहरूको बन्दोवस्त भएको		
५	आपतकालिन प्रयोजनका लागी यातायात संचार तथा बन्दोवस्तीका सामाग्रीहरूको व्यवस्था भएको ।		
प्रतिकार्यका सूचकहरू			
१	विपदबाट विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आश्रयस्थल उपलब्ध गराएको विवरण		
२	प्रभावित परिवारलाई खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री उपलब्ध गराएको विवरण		
३	प्रभावित परिवारलाई राहत सामाग्री उपलब्ध गराएको विवरण		
४	नगद सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण		
५. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन विषयगत क्षेत्र			

पूर्वतयारीका सूचकहरु		
१	आपतकालिन सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धि सामाग्रीहरुको भण्डारण गरिएको	
२	पहिचान गरिएका आपतकालिन आश्रयस्थलमा खानेपानी आपूर्तीको श्रोत र माध्यम तयार गरिएको ।	
३	सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धि सुचना तथा संचार सामाग्रीहरु तयार भई प्रसारण गरिएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरु		
१	मापदण्ड अनुसार खानेपानी उपलब्ध परिवार	
२	प्रभावित समुदाय तथा आश्रयस्थलमा मापदण्ड अनुसारको सरसफाईको प्रवन्ध	
६. संरक्षण तथा आपतकालिन शिक्षा विषयक्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकहरु		
१	शिक्षा क्षेत्रको सिकाई निरन्तरता योजना तयार भएको	
२	विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थापन समिति, प्रअ तथा विद्यालय परिवारलाई अभिमुखिकरण गरिएको ।	
३	सबै विद्यालयमा विपद व्यवस्थापन समिति तथा कार्यदल गठन, आपतकालिन सर्म्पर्क नम्बर र जोखिम क्षमता विश्लेषण गरिएको ।	
४	विद्यालय र नगरपालिकामा नियमित कृतिम घटना तथा सिमुलेसन अभ्यास भएको	
५	सबै विद्यालय तथा समुदायमा बाल संरक्षण सम्बन्धि अभिमुखिकरण र गुनासो सुनुवाई प्रणालीको व्यवस्था भएको ।	
प्रतिकार्यका सूचकहरु		
१	अस्थायी सिकाई केन्द्रको विवरण	
२	वैकल्पिक सिकाई संचालन भएको विवरण	
३	शिक्षा क्षेत्रको पूर्णनिर्माण योजना	
४	बाल संरक्षण तथा अधिकार समिति गठन र क्रियाशिल	
७. शीघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्र		
पूर्वतयारीका सूचकहरु		
१	पहिचान गरिएका आश्रयस्थलमा सडक खानेपानी सरसफाई पूर्वाधार तयार भएका	
२	प्रत्येक वडामा आपतकालिन प्रयोजनको लागी हेलिप्याड निर्माण भएको	
३	पूर्वाधारहरुमा विपद जोखिमका हिसावले सुरक्षित बनाइएको	
प्रतिकार्यका सूचकहरु		
१	विपद बाट क्षति भएका पूर्वाधारको मर्मत भएको	
२	जीविकोपार्जन सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण	
३	क्षेत्रगत पुर्नस्थापना तथा पुर्ननिर्माण योजना	
४	पुर्ननिर्माण योजनाको प्रगति विवरण	

५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजना परिमार्जन

योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ । उक्त समितिले माथि उल्लेखित सूचकहरुको आधारमा नियमितरूपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरि स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदनमा औल्याइएका सुधार गर्नु पर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरि

कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ । र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिर्माणन गर्दा समावेश गरिनेछ । योजनाको कार्यान्वयनको अवस्था, प्रभावकारीता र सिकाई संश्लेषण कार्यसुचि प्रारूप अनुसुचि १३ मा संलग्न गरिएको छ । यस योजनाको पुनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सडकलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ ।

विवरण	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
योजना कार्यान्वयनको समिक्षा	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति	आवधिक रुपमा समिक्षा बैठक गर्ने	कार्तिक महिना
			माघ महिना
			बैशाख महिना
			श्रावण महिना (आगामी आ.व.को)
योजनाको पुनरावलोकन	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति	विषयक्षेत्र अनुसारका क्रियाकलापहरुको पुनरावलोकन गरि योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक मसान्त

५.४ क्षमता विकास रणनीति र योजना

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष जनशक्ति, स्रोत, व्यक्ति तथा संस्थाहरुको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ ।

क्र.स.	क्षमता विकासका क्रियाकलापहरु	जिम्मेवारी	समय तालिका
१	विषयक्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्र संग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखिकरण, तालिम र अभ्यास व्यवस्था गर्ने ।	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति	विपद व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
२	वडास्तरका विपद व्यवस्थापन समितिलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिमुखिकरण, तालिम प्रदान गर्ने ।	विपद व्यवस्थापन शाखा	विपद व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
३	स्थानिय विपद व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न क्षमता विकास गर्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति	आगामी आ.व. योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनु भन्दा अगावै
४	विपद प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरु र स्थानिय स्वयंसेवकहरुलाई विपद प्रतिकार्य सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्न विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपदको घटना हुनु अघि
५	बन्दोवस्तीका सामान तथा औजारहरु व्यवस्थापनका लागि विषयक्षेत्रहरुको क्षमता विकास गर्ने ।	स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपदको घटना हुनु अघि

अनुसूचि -१
प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूचि

नगरपालिका खाँडाचक्र, जिल्ला कालिकोट, प्रदेश कर्णाली

स्थान: मान्म

मिति: २०८१/०७/११

छलफलका विषयहरु

- १) गत वर्षका विपदका घटनाहरु र व्यवस्थापन सम्बन्धि समिक्षा
- २) यस वर्षको पूर्वानुमान (वर्षा, बाढी र पहिरो सम्बन्धि पूर्वानुमानहरु जल तथा मौषम विज्ञान विभाग बाट उपलब्ध हुन्छ । अन्य प्रकोपहरुको सम्बन्धित निकाय बाट उपलब्ध हुन्छ ।
- ३) सडकटासन्नता र जोखिमको वस्तुस्थिति (भौगोलिक कार्यक्षेत्र : गाँउ वा नगरपालिका)
- ४) विषयक्षेत्रहरु (नगरपालिकामा रहने कलस्टरहरु) र तिनको योजना
- ५) योजना तर्जुमा वा अद्यावधिक गर्ने प्रक्रिया
- ६) विपदपूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागी (आवश्यक भएमा) अनुभव प्राप्त विज्ञ सम्मिलित कार्यटोलीको गठन गर्ने र कार्यशर्तहरु छलफल गरि स्वीकृत गर्ने ।
- ७) पूर्वतयारी योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग र समन्वय (अन्य गाउँ, नगरपालिका, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्ला स्थित निकायहरु
- ८) समितिको आगामी बैठक सम्बन्धमा ।

अनुसूचि - २

स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति बाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यदिशा

- १) उपलब्ध तथ्याडक, दस्तावेज, प्रकाशन तथा अभिलेखहरुको अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने ।
- २) विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि मौजुदा योजनाहरु, कम्तीमा विगत ५ वर्षको विपदका घटना सम्बन्धि तथ्याडक, र प्रकाशनहरु प्रकोप नक्शा, सडकटासन्नता तथा जोखिम आंकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसुचना प्रणाली लगाएत अन्य सान्दर्भिक सामाग्रीको पुनरावलोकन र समिक्षा गर्ने,
- ३) सम्बन्धित तहका आवधिक विकास योजनाहरु, विषयक्षेत्रगत योजनाहरु, प्रतिवेदनहरु,
- ४) आधारभूत अध्ययन लगाएतका कार्य गर्ने,
- ५) विपद व्यवस्थापनको विगतको अभ्यास अनुभव तथा सिकाई सम्बन्धि अध्ययन तथा समिक्षा गर्ने ।

- ६) विगतको विपदपूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना तथा विषयक्षेत्रगत आकस्मिक योजनाहरुको अध्ययन र समिक्षा गर्ने ।
- ७) स्थानिय मौषम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली, महामारी निगरानी प्रणाली सडक सुरक्षा कार्ययोजना अध्ययन र प्रवृत्ति विश्लेषण गर्ने ।
- ८) स्थानिय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साभेदार संस्थाको पहिचान गरि सूचि तयारी गर्ने ।
- ९) कार्यशाला गोष्ठिको संचालन विधि, समय,स्थान,कार्यसूचिको छनौट तथा स्रोत साधन जस्ता विषयमा सहयोग र परामर्श गर्ने ।
- १०) सबै विषयक्षेत्रका योजनाहरु एकिकृत गरि मस्यौदा तयार गर्ने ।
- ११) अनुसूचिमा उल्लेखित नमुना बमोजिम स्थानिय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साभेदार संस्थाको पहिचान गरि सूचि तयार गर्ने ।

आगामी बर्षमा सन्चालन गरिने क्रियाकलापहरु

शाखाको नाम	क्रियाकलाप	
स्वास्थ्य तथा पोषण शाखा	एकीकृत स्वास्थ्य केन्द्र, बालमैत्री खेल क्षेत्र, अभिभावक तथा नव विवाहितहरुका लागि परामर्श सेवा, बालमैत्री स्तनपान कक्ष, पोषण कर्नर	
	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम (गर्भावस्था देखि ३ वर्ष सम्मका अभिभावकहरुका लागि)	
	विद्यालयको दिवा खाजामा हरेकबार खाना चार प्रबर्दनका लागि सचेतना कार्यक्रम	
	बालविकास देखि कक्षा ३ सम्मका बालबालिकाहरुको नियमित स्वास्थ्य परिक्षण	
	अभिभावकहरुलाई स्थानीय स्तरमा पाईने खानाको महत्वबारे सचेतना कार्यक्रम	
	आमा समुह, महिला स्वयंसेविकाहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा अभिमुखिकरण	
	सुनौला १००० दिनका आमाहरु तथा परिवारका सदस्यहरुलाई सकारात्मक अभिभावकत्व सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम	
	एकीकृत प्रारम्भिक बालविकास सेवाको रुजूसूचि तयारी, अभिमुखिकरण तथा छपाई र वितरण	
	वडा सचिवहरुका लागि नव दम्पतिका लागि परामर्श सम्बन्धि अभिमुखिकरण	
	बालपोषण भत्ताप्राप्त गर्ने बालबालिकाका अभिभावकलाई पोषण तथा स्वास्थ्य सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रम	

	एकीकृत शिवर ९ स्वास्थ्य, शिक्षा, महिला बाल बालिका, पञ्जिकरण आदि ०	
शिक्षा शाखा	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम (४ वर्ष देखि ८ वर्ष सम्मका अभिभावकहरूका लागि) तालिम प्राप्त सहजकर्ता लाई नै निरन्तरता दिने	
	प्रारम्भिक बालविकास बारे बिद्यालय व्यवस्थापन समिति अभिमुखिकरण	
	बालविकास शिक्षकका लागि पेशागत क्षमता विकास १ तालिम	
	बालविकास शिक्षकका लागि पेशागत क्षमता विकास २ तालिम	
	कक्षा १ देखि ३ सम्मका शिक्षकहरूका लागि एकीकृत पाठ्यक्रम सम्बन्धि ७ दिने तालिम	
	कक्षा १ का शिक्षकहरूका लागि कष्टमार्ज्ज्ड तालिम	
	प्रारम्भिक बालविकास कक्षा देखि कक्षा ३ सम्मका लागि बाल मैत्री वसाई व्यवस्थापन	
	प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा सामाग्री सहितको सिकाई क्षेत्र व्यवस्थापन	
	बालमैत्री बाहिर खेल सामाग्री	
	बालबालिकाको सिकाइ तथा बिकास मापन र सुधारका लागि प्रारम्भिक सिकाई तथा विकास मापदण्ड प्रगति विवरण कार्ड छपाई	
	शिक्षकहरूको निरन्तर सिप विकास तथा समस्या समाधानका लागि ECD in action/Mobile meeting	
	३ देखि ४ वर्ष सम्मका बालबालिकाहरूका लागि शिशु स्याहार केन्द्र	
	स्याहारकर्ता हरूका लागि ३ देखि ४ वर्ष सम्मका बालबालिकाहरूका लागि विकास तथा सिकाई सम्बन्धि १० दिनको तालिम	
	बालबालिकाको सिकाईमा अभिभावकको संलग्नता सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम	
	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि प्रारम्भिक उत्प्रेरणा र सिकाई सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम	
	स्वास्थ्य कर्मीहरूका लागि प्रारम्भिक बालविकास र उत्प्रेरणा सम्बन्धी सचेतना मुलक कार्यक्रम	
	बालमैत्री खेल क्षेत्र तथा बिद्यालय घेरावार	
	बिद्यालयमा एकीकृत स्तनपान कक्ष व्यवस्थापन	
	प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाका अभिभावकहरूका घरमा सिकाई क्षेत्र पढाई क्षेत्र निर्माण सम्बन्धि अभिमुखिकरण तथा तालिम	
	विद्यालयमा तौल मेसिन खरिद तथा नियमित तौल जाँच	
	प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार बाकसको व्यवस्थापन	
	प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाका अभिभावकहरूका घरमा सिकाई कुनार पढाई कुना निर्माण सम्बन्धि अभिमुखिकरण तथा तालिम	
महिला बालबालिका	गर्भावस्था तथा प्रारम्भिक उमेरका बालबालिका र अभिभावकमा हुने दुर्व्यवहार हिंसा सम्बन्धि सूचना तथा सन्देश मुलक प्रचार प्रचार सामाग्री निर्माण र वितरण	

शाखा	महिला समूहमा प्रारम्भिक उत्प्रेरणा सम्बन्धि सचेतनामूलक अभिमुखिकरण	
	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम किशोरी नवदम्पति लाई समेत	
	सासुबुहारी अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा गर्भावस्थामा पौष्टिक खानपिन र जन्मान्तर सम्बन्धी छलफल	
	पुरुषहरुका लागि अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम कम्तिमा ५ वटा कक्षा संचालन गर्न सकिने	
	गर्भावस्था तथा प्रारम्भिक उमेरका बालबालिका र अभिभावकमा हुने दुर्व्यवहार हिंसा तथा हेलाको सुनुवाई सम्बोधन डेस्क ब्यवस्था	
	वडा कार्यालय लगायतका सार्वजनिक स्थानहरुमा खेल सामग्री सहितको स्तनपान कक्ष तयारी	
	एकीकृत प्रारम्भिक बालविकास सेवाको रुजूसूचि तयारी, अभिमुखिकरण तथा छपाई र वितरण	
	घरमा आधारित प्रारम्भिक बालविकास कार्यक्रम	
	दिवा शिशु स्याहार केन्द्र संचालन तथा यस सम्बन्धि कार्यविधि तयारी	
	सकरात्मक अभिभावकत्व सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम	
	महिला समूहहरुका लागि बालबालिकाको जन्मदर्ताको महत्व तथा बाल पोषण भत्ताको उचित प्रयोग सम्बन्धमा छलफल तथा जानकारी	
	शिक्षकहरुलाई विपदको समयमा सुरक्षा र हिंसा तथा दुर्व्यवहारबाट बालबालिकाको संरक्षण सम्बन्धि तालिम	
	अभिभावकहरुका लागि सुरक्षित खेल सामग्री तयारी तथा महत्व सम्बन्धि तालिम	
खानेपानी तथा सरसफाई शाखा	स्वास्थ्य संस्था/खोप केन्द्र तथा स्तनपान कक्षहरुमा सुरक्षित पिउने पानी तथा हात धुने कर्नरको स्थापना	
	बिद्यालयहरुमा बालमैत्री धारा तथा शौचालयको ब्यवस्थापन	
	सार्वजनिक स्थानहरुमा बालमैत्री धारा तथा शौचालयको ब्यवस्थापन	
	गर्भवती, प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाका अभिभावकहरुका लागि सरसफाई सम्बन्धि जनचेतना	
	बिद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलका रहेका खानेपानीको स्रोतहरुको नियमित पानी जाँच तथा सरसफाई कार्यक्रम	
	नियमित रुपमा बिद्यालयहरुमा सरसफाई सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम	
	बालविकास देखि कक्षा ३ सम्मका बालबालिकाहरुका लागि स्वच्छ पिउने पानीको लागि सामग्री वितरण (फिल्टर, युरोगार्ड)	
कृषि, पशुविकास शाखा	बिद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थामा डस्टविनको ब्यवस्था	
	गर्भवती तथा बालबालिका भएको घर, विद्यालय तथा समुदायमा करेसाबारी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	
	विद्यालय दिवा खाजामा स्थानीय रुपमा उत्पादित खानाको प्रबर्द्धन कार्यक्रम	
	गर्भावस्थाका महिला तथा प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाका अभिभावकहरु विषादीको असर सम्बन्धमा जनचेतना कार्यक्रम	
	गर्भवती आमाहरुलाई पोषण सुधारका लागि तरकारी विउ विजन वितरण	

	गर्भावस्था तथा प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाका अभिभावकहरूका लागि जनावरहरूबाट मानिसमा सर्ने रोगहरूबारे सचेतना कार्यक्रम	
	गर्भावस्था तथा प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाका अभिभावकहरूका लागि जैविक मल तथा जैविक विषादी बनाउने	
	पालिका स्तरीय / वडा स्तरीय प्रारम्भिक बालविकास समितिको नियमित बैठक	
	एकीकृत प्रारम्भिक बालविकास कार्यक्रमहरूको विभिन्न समिति तथा पदाधिकारीहरूबाट नियमित अनुगमन	
अपाङ्गता सम्बन्धी	प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाको अपाङ्गताको पहिचान, प्रकृती हेरी सामग्री सहयोग	
	अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूका अभिभावकहरूका लागि बालबालिकाको स्याहार तथा सिकाई सम्बन्धि तालिम तथा अभिमुखिकरण	
	बालबिकासका शिक्षकहरूका लागि अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको प्रारम्भिक अपाङ्गता पहिचान सम्बन्धि तालिम	
	गर्भावस्था तथा सुत्केरी पश्चात हुन सक्ने मानसिक तनाव व्यवस्थापनका लागि मनोपरामर्श सम्बन्धि चेतनामूलक कार्यक्रम	
	बालबालिकाहरूको लागि अपाङ्गमैत्री खेल र सिकाई सामग्री तयारी तालिम वा सामग्री वितरण	
	पानी सहितको बालमैत्री र अपाङ्गतामैत्री शौचालय व्यवस्थापन	
	अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरू तथा अभिभावक प्रति गरिने असल व्यवहार सम्बन्धी कार्यक्रम	
	प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाको अपाङ्गता पहिचान बारे सडक नाटक / जनचेतना, रेडियोबाट जानकारी तथा होर्डिङ बोर्ड हरूको व्यवस्था	
विपद् व्यवस्थापन	शिक्षकहरूलाई विपद्को समयमा सुरक्षा र हिंसा तथा दुर्व्यवहारबाट बालबालिकाको संरक्षण सम्बन्धि तालिम	
	विपद्मा हुने जोखिम न्युनिकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	
	विद्यालयमा भित्र विपद्को समयमा आवश्यक सुरक्षित स्थानको खोजि तथा सूनिश्चित गरी सबैलाई जानकारी गराउने	
	आपतकालिन अवस्थामा घरमा बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थानको खोजि तथा सूनिश्चितता बारे अभिमुखिकरण तथा सचेतना कार्यक्रम	
	झटपट झोलाको तयारी तथा व्यवस्था सचेतना कार्यक्रम	
	गर्भवति र प्रारम्भिक उमेरका बालबालिकाका आमा र महिला स्याहारकर्ताहरू सुरक्षित महिलामैत्री स्थानको व्यवस्थापन	

अनुसूचि - ३

जिल्ला तहका सरोकारवाला निकाय

क्र.स.	विषय क्षेत्र	कार्यरत जिल्ला, नगरपालिका	सम्पर्क, व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण मो.न., फोन	
१	समग्र व्यवस्थापन, सुचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	जिल्ला समन्वय समिति कालिकोट		०८७-४४०१२० ९८५८३२००३०	
२	समग्र व्यवस्थापन, सुचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	जिल्ला प्रशासन कार्यालय कालिकोट	नारायण प्रसाद भट्टराई प्र.जि.अ.	०८७-४४००१२ ०८७-४४०११२ ९८५८३३७७७७	
३	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	कृषि ज्ञान केन्द्र कालिकोट		०८७-४४०११८	
४	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	जनस्वास्थ्य कार्यालय कालिकोट	रविन्द्र सेजुवाल शाखा प्रमुख	०८७-४४०१३३	
५	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन	खानेपानी सरसफाई सिंचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	देवानन्द धिताल फोकल व्यक्ति	०८७-४४०००३	
६	आपतकालिन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी कालिकोट	बल प्रसाद संज्याल सभापति	०८७-४४०१२५ ९७५८९००१३९	
७	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	जिल्ला प्रहरी कार्यालय कालिकोट	टेक बहादुर रावत प्रहरी नायव उपरिक्षक	०८७-४४००१३ ९८५८३३५५५५	
८	आपतकालिन शिक्षा क्षेत्र	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई र न.पा. शिक्षा शाखा	लाल प्रसाद पोखरेल र जसि प्रसाद चौलागाई	०८७-४४०११६	
९	शीघ्र पुर्नलाभ क्षेत्र	जिल्ला समन्वय समिति कालिकोट	भिम महतारा	०८७-४४०१२०	

अनुसूचि -४
विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूचि
नगरपालिका खाँडाचक्र, जिल्ला कालिकोट, प्रदेश कर्णाली
स्थान: मान्म

मिति: २०८१/०७/११

छलफलका विषयहरु

- १) विषयक्षेत्रको परिचय
 - २) विषयगतक्षेत्रको अगुवा तथा सदस्य संस्थाको नामावली
 - ३) प्रमुख विपद प्रभावित क्षेत्रको छनौट
 - ४) पहिचान भएका विपदको पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यमा सम्बन्धि विषयक्षेत्रको भुमिका
 - ५) विपदको घटना हुनु अगाडी गरिने पूर्व तयारी र विपद पश्चात गरिने प्रतिकार्य समयसिमा निर्धारण
 - ६) विद्यमान कमिकमजोरीको पहिचान
 - ७) प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा आपतकालिन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरुको पहिचान
 - ८) प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागी विषयक्षेत्रको कार्ययोजना तर्जुमा
 - ९) विपदको घटना अगावै गरिने पूर्वतयारी तथा विपदको समयमा गरिने आपतकालिन कार्यका लागी मुख्य जिम्मेवार निकायको पहिचान
 - १०) विषय क्षेत्रको अनुगमन, मूल्याडकन तथा सिकाई योजना तर्जुमा
 - ११) पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापका लागी लागत अनुमान
- प्रत्येक विषयक्षेत्रका अन्य बैठक र तिनका कार्यसुचि पहिलो बैठकका निर्णयहरु, तिनको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आन्तरिक सवालहरुमा निर्भर हुन्छ ।

अनुसूचि-५

विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त

कुनैपनि विषयक्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकार प्राप्त व्यक्ति,संस्था वा निकायलाई विषयक्षेत्र सदस्य संस्था भनिन्छ । विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको काम कर्तव्य देहाय अनुसार हुनेछ ।

१. विषयगत सदस्य संस्थाका बिचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्था तोकि आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने ।
२. नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्ला स्थित निकाय, स्थानिय तह, नागरिक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकाय बिच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।

३. आफ्नो विषयक्षेत्र विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने । आपतकालिन कार्य संबोधन गर्न प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारीका लागी विद्यमान कमिकमजोरी पहिचान विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन ।
४. आपतकालिन अवस्थाका लागी प्रयाप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभुति गराउने ।
५. विषयक्षेत्रका सहभागीहरु सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका बारेमा जानकारी राख्दछन सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन भन्ने कुराको प्रत्याभुति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
६. विषयक्षेत्रको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समिक्षा गर्न तथा प्रयाप्त प्रतिवेदन र प्रभावकारी सुचना प्रवाहको प्रत्याभुति दिन र प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
७. सुचना संकलन तथा प्रचार प्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।
८. विषयक्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्य संचालन गर्न दातृ समुदायलाई मानविय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने साथै विषयक्षेत्रका सहभागीहरुलाई स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने ।
९. मानविय सहायतामा संलग्न साभेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागी तालिम संचालन गर्न सहयोग गर्ने ।
१०. कार्यक्षेत्र र कार्यक्रम प्राथमिकताका आधारमा विषयक्षेत्रका मुख्य साभेदारलाई समावेश गराउने ।
११. पूर्वनिधारित प्राथमिकता प्राप्त विषयगत संस्थाहरुलाई अन्तिम सेवा प्रदायकका रुपमा जिम्मेवार बनाउने ।

अनुसूचि-६

यस नगरपालिकामा अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धि क्रियाकलाप तय गर्नका लागि सबै निकायहरु बिच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरि सहजकर्ताको रुपमा विपद व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्नु हो ।

१. सबै निकायहरुको सहकार्यमा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने ।
२. विपद व्यवस्थापन समिति सँग समन्वय गरि बैठकहरु संचालन गर्ने ।
३. विपद सम्बन्धि तथ्याडक संकलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने र प्राविधिक तथा वित्तिय सहयोग प्रदान गर्ने ।
४. प्रभावकारी प्रतिकार्य र पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका बारेमा समन्वय गर्ने ।
५. विगतका अनुभवको आधारमा सफलता, सिकाई, चुनौति तथा कमिकमजोरी पहिचान गर्ने ।
६. विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै विषयक्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरु लगाएत अन्य सरोकारवालाहरुको सुनिश्चित गर्ने ।
७. कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानविय सहायतामा संलग्न निकायहरुलाई जानकारी गराउने तथा स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिमा विषयक्षेत्रको योजना मस्यौदा पेश गर्ने ।

अनुसूचि-७

कार्यशाला गोष्ठिको कार्यसूचि

कार्यशाला गोष्ठिका विषयवस्तु

- १) सन्दर्भ सामाग्रीको पुर्नरावलोकन बाट प्राप्त निचोड
- २) निकायगत श्रोत साधन तथा क्षमताहरु
- ३) सम्भावित प्रकोप तथा सोको प्रभाव क्षेत्र
- ४) विषयगत क्षेत्र केन्द्रित योजना र समुहगत छलफल
- ५) तीनै चरणका योजनाबद्ध कार्यहरुको पहिचान र प्राथमिकरण
- ६) योजना गरिएका कार्यहरुमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भुमिका
- ७) आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने रणनीति
- ८) अन्तर सम्बन्धित सवालहरुको सम्बोधन

- ९) सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरु र सरोकारवालाहरु
१०) अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना ।

अनुसूचि-८

स्थानिय विपद व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरुको विवरण

क्र.स.	नामथर	पद	प्रतिनिधित्व	सम्पर्क नम्बर
१	कमल बहादुर शाही	संयोजक	नगर प्रमुख	९८६७९५६२३२
२	गणेश बहादुर शाही	सदस्य	नगर उप प्रमुख	९८४८३०२५२७
३	कविन्द्र बहादुर शाही	सदस्य	वडा अध्यक्ष खाँ.न.पा. २	९८४८३०५७४०
४	दिल बहादुर शाही	सदस्य	वडा अध्यक्ष खाँ.न.पा.१०	९८६८३९४४५४
५	नन्द बहादुर मल्ल	सदस्य	वडा अध्यक्ष खाँ.न.पा. ८	९८६८३०६२९९
६	दिनेश बहादुर शाही	सदस्य	वडा अध्यक्ष खाँ.न.पा. ६	९८५८३२००७७
७	जसि प्रसाद चौलागाई	सदस्य	शिक्षा शाखा प्रमुख	९८४८३०९७५३
८	मन बहादुर बिष्ट	सदस्य	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८४८३०९६६८
९	रत्न बहादुर भण्डारी	सदस्य	प्राविधिक शाखा	९८५८०६६६३९
१०	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	सदस्य	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
११	जिल्ला प्रहरी प्रमुख	सदस्य	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	
१२	बल प्रसाद सज्ज्याल	सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
१३	भरतराज बिष्ट	सदस्य	नेपाल प्रत्रकार महासघ	
१४	दिलिप कुमार शाही	सदस्य	गैर सरकारी संस्था प्रतिनिधि	
१५	रिता पाण्डे	सदस्य	महिला तथा बालबालिका शाखा	
१६	पर्शुराम काफ्ले	सदस्य	कृषि शाखा	
१७	सरिता शाही	सदस्य सचिव	विपद शाखा	

अनुसूचि-९

विषयक्षेत्रका अगुवा संस्थाका पदाधिकारीहरुको विवरण

क्र.स.	विषयक्षेत्र	नामथर	पद	कार्यालय संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	समग्र व्यवस्थापन सुचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	कमल ब. शाही	नगर प्रमुख	खाँडाचक्र नगरपालिका	९८६७९५६२३२
२	आपतकालिन शिक्षा	जसि चौलागाई	प्रमुख	शिक्षा शाखा खाँ.न.पा.	९८४८३०९७५३
३	आपतकालिन आश्रय	रत्न बहादुर	प्राविधिक	खाँडाचक्र नगरपालिका	९८३८३०९०२६

	तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्र	भण्डारी		प्राविधिक शाखा	
४	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	रविन्द्र सेजुवाल	संयोजक	खाँडाचक्र नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा	९८५८३२९९४८
५	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	रिता कुमारी पाण्डे	प्रमुख	महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	९८६८९०४०६९
६	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र	नबराज विक	प्रमुख	खानेपानी, तथा सरसफाई शाखा	९८४८३९०२८७
७	शीघ्र पुर्नलाभ क्षेत्र	गणेश बहादुर शाही	उप प्रमुख	खाँडाचक्र नगरपालिका	९८४८३०२५२७

अनुसूचि-१०
सरोकारवाला निकायहरुको विवरण

क्र.स.	निकाय तथा संस्था	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क नम्बर
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नरायण प्रसाद भट्टराई, प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०८७-४४००९९२ ९८५८३३७७७७
२	जिल्ला समन्वय समिति	धन बहादुर महतारा फोकल व्यक्ति	०८७-४४००९९२
३	नेपाली सेना	रञ्जित कार्की	०८७-४४००७०
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	टेक बहादुर रावत, प्रहरी नायव उपरिक्षक	०८७-४४००९९३ ९००
५	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल आश्रित गुल्म कालिकोट	दिपेन्द्रराज बिष्ट	९८५९३५८८९३३
६	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय कालिकोट	डा. भिष्म पोखरेल	९७५८९००९३९
८	खानेपानी तथा सरसफाई सिचाई तथा उर्जा विकास कार्यालय	देवानन्द धिताल फोकल प्रसन	९८५८०६६६३३

९	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई,	लाल प्रसाद पोखरेल, ईकाई प्रमुख	९८४८३०१९७१
१०	राष्ट्रिय अनुषन्धान जिल्ला कार्यालय		०८७-४४००६
११	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	बल प्रसाद सञ्जाल ,सभापति	०८७-४४००१२५ ९७५८९००१३९
१२	उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय	हरिचन्द्र नेपाली, कार्यालय प्रमुख	०८७-४४००१०
१८	नेपाल टेलिकम	प्रेम बिष्ट, शाखा प्रमुख	०८७-४४०००१
२०	किर्डाक नेपाल कालिकोट	तुलाराम पाण्डे, जिल्ला संयोजक	०८७-४४०१५० ९८४८३०१४६२
२१	हुरेन्डेक नेपाल कालिकोट	जजराज शाही, अध्यक्ष	०८७-४४०१५२ ९८४८३०११५६
२२	भिडिसेफ नेपाल कालिकोट	कल्पना रावल बोगटी	०८७-४४००५७
२५	अपाङ्ग पुनस्थापना केन्द्र	केशवराज देवकोटा, अध्यक्ष	९७४८९०३०३०
२६	नेपाल नेत्र ज्योति संघ	खडानन्द पाण्डे सभापति	०८७-४४०१२४ ९८४८३१०२०२
२७	सेभ द चिल्ड्रेन	टिकाराम नेपाली	९८४०६९६८६४
२८	उद्योग बाणिज्य संघ कालिकोट	रतन बहादुर शाही	९८४८३०१८२६
२९	रेडियो नयाँ कर्णाली एफ.एम	भरतराज बिष्ट, स्टेशन म्यानेजर	०८७-४४०१८० ९८४८३०७४४७
३०	रेडियो मालिका एफ.एम	पुष्पराज भट्टराई, स्टेशन म्यानेजर	०८७-४४०२७५ ९८४४२७००२
३१	रेडियो चंखेली एफ.एम	खडानन्द अधिकारी स्टेशन म्यानेजर	०८७-४४०२८० ९८४८३०६५८१
४१	स्याक नेपाल	परेकलाल बुढा	९८४८३०८९३२

अनुसूचि-११
प्रतिकार्यको लागी उपलब्ध कार्यालय तथा संस्थाहरुको विवरण

क्र.स.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको		कार्यालयको फोन नम्बर	मोबाइल नम्बर
		नाम	पद		
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नारायण प्रसाद भट्टराई	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०८७-४४००११२	९८५८३३७७७७
२	जिल्ला समन्वय समिति	धनजित शाही	प्रमुख	०८७-४४००११२	
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	टेक बहादुर रावत	प्रहरी नायव उपरिक्षक	०८७-४४००११३	९८५८३३५५५५
४	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल आश्रित गुल्म कालिकोट			दिपेन्द्रराज विष्ट	९८५१३५८८९३
५	स्वास्थ्य सेवा कार्यालय कालिकोट	भिष्म पोखरेल		०८७४४०१३३	०८७४४०१३३
६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	बल प्रसाद संज्याल	सभापति	०८७-४४००१२५	९७५८९००१३९

अनुसूचि-१२
निर्वाचित स्थानिय तहका जनप्रतिनिधिहरुको विवरण

क्र.स.	नाम थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
१	कमल बहादुर शाही	नगर प्रमुख	खाँडाचक्र	९८६७९५६२३२
२	गणेश बहादुर शाही	नगर उपप्रमुख	खाँडाचक्र	९८४८३०२५२७
३	धर्मराज ताम्राकार	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - १	९८४८३०१२३५
४	कविन्द्र ब. शाही	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - २	९८४८३०५७४०
५	दधिराम पाण्डे	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - ३	९८४३३०१८०७
६	प्रभानन्द आचार्य	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - ४	९८४८३०५८१७
७	देउराम कामी	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - ५	९८६३१२१८७०
८	दिनेश ब. शाही	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - ६	९८४८३२००७७
९	दिपकराज कार्की	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - ७	९८४८३७९८२२
१०	नन्द बहादुर मल्ल	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - ८	९८६८३०६२१९
११	विरजित बिष्ट	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - ९	९८६८३५७८६७
१२	दिल बहादुर शाही	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - १०	९८६८३१४४५४
१३	देवराज भारती	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र - ११	९८६८३७६२६६

अनुसूचि-१३
योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संश्लेषण प्रारूप
विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुगमनका लागी सूचक तथा लक्ष्यहरु

क्र.स	सूचकहरु	भए	नभएको
१. सामान्य पूर्वतयारीका लागी			
पूर्वतयारीका सूचकहरु			
१	स्थानिय आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र संचालन भएको		
२	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार सामाग्रीको भण्डारण मौज्दात रहेको		
३	वडामा सामुदायिक प्रथम उद्धारकर्ता तयार भएको		
४	वडामा सामुदायिक विपद तथा जलवायु सूचना केन्द्र स्थापना भएको		
५	विपद सम्बन्धि नगरपालिकाको वेबसाइटमा अपडेट गर्ने पोर्टल संचालन भएको		
६	प्रत्येक वडामा आपतकालिन प्रयोजनका लागी हेलिप्याड निर्माण भएको		
७	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वार्षिक रुपमा अद्यावधिक भएको		
२. समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र			

पूर्वतयारीका सूचकहरु			
१	खोज उद्धार तथा प्राथमिक सामाग्रीको विवरण		
२	समन्वय बैठकको निर्णय पुस्तिका		
३	वडा तहको खोज उद्धार कार्यदलहरुको विवरण		
प्रतिकार्यका सूचकहरु			
१	खोज उद्धार कार्यको विवरण		
२	खोज उद्धार टोलीको परिचालन		
३	आकस्मिक बैठकको निर्णय पुस्तिका		
३. स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरु			
१	प्रत्येक वडामा तालिम प्राप्त उपचारकको विवरण		
२	स्वास्थ्य संस्थामा राखिएको औषधीको बफर स्टकको अद्यावधिक विवरण		
३	स्वास्थ्य संस्थाहरुको आपतकालिन योजना		
प्रतिकार्यका सूचकहरु			
१	प्राथमिक उपचार सेवा प्राप्त गरेको जनसंख्या		
२	पोषणयुक्त खानेकुरा उपलब्ध जनसंख्या		
३	स्वास्थ्य क्षेत्रको पुर्नस्थापना तथा पुर्ननिर्माण योजना		
४. आपतकालिन आश्रय तथा गैर खाद्य विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरु			
१	कम्तीमा १०० परिवारलाई पुग्ने न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको आवश्यक गैर खाद्य सामाग्रीको भण्डारण गरिएको		
२	आपतकालिन समयमा खाद्यन्न आपूर्तिको लागी स्टयण्डबाइ सम्भौता भएको		
३	प्रत्येक वडामा आश्रयस्थलको लागी ठाँउ पहिचान भएको		
४	अस्थायी आश्रयस्थलको लागी भवन निर्माण भएको वा आश्रयस्थल निर्माणका सामाग्रीहरुको बन्दोवस्त भएको		
५	आपतकालिन प्रयोजनका लागी यातायात संचार तथा बन्दोवस्तीका सामाग्रीहरुको व्यवस्था भएको ।		
प्रतिकार्यका सूचकहरु			
१	विपदबाट विस्थापित परिवारलाई अस्थायी आश्रयस्थल उपलब्ध गराएको विवरण		
२	प्रभावित परिवारलाई खाद्य तथा गैर खाद्य सामाग्री उपलब्ध गराएको विवरण		
३	प्रभावित परिवारलाई राहत सामाग्री उपलब्ध गराएको विवरण		
४	नगद सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण		
५. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्धन विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरु			
१	आपतकालिन सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धि सामाग्रीहरुको भण्डारण गरिएको		
२	पहिचान गरिएका आपतकालिन आश्रयस्थलमा खानेपानी आपूर्तीको श्रोत र माध्यम तयार गरिएको ।		
३	सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धि सुचना तथा संचार सामाग्रीहरु तयार भई प्रसारण गरिएको		
प्रतिकार्यका सूचकहरु			
१	मापदण्ड अनुसार खानेपानी उपलब्ध परिवार		

२	प्रभावित समुदाय तथा आश्रयस्थलमा मापदण्ड अनुसारको सरसफाईको प्रवन्ध		
६. संरक्षण तथा आपतकालिन शिक्षा विषयक्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरु			
१	शिक्षा क्षेत्रको सिकाई निरन्तरता योजना तयार भएको		
२	विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थापन समिति, प्रअ तथा विद्यालय परिवारलाई अभिमुखिकरण गरिएको ।		
३	सबै विद्यालयमा विपद व्यवस्थापन समिति तथा कार्यदल गठन, आपतकालिन सर्म्पर्क नम्बर र जोखिम क्षमता विश्लेषण गरिएको ।		
४	विद्यालय र नगरपालिकामा नियमित कृतिम घटना तथा सिमुलेसन अभ्यास भएको		
५	सबै विद्यालय तथा समुदायमा बाल संरक्षण सम्बन्धि अभिमुखिकरण र गुनासो सुनुवाई प्रणालीको व्यवस्था भएको ।		
प्रतिकार्यका सूचकहरु			
१	अस्थायी सिकाई केन्द्रको विवरण		
२	वैकल्पीक सिकाई संचालन भएको विवरण		
३	शिक्षा क्षेत्रको पूर्णनिर्माण योजना		
४	बाल संरक्षण तथा अधिकार समिति गठन र क्रियाशिल		
७. शीघ्र पुर्नलाभ विषयगत क्षेत्र			
पूर्वतयारीका सूचकहरु			
१	पहिचान गरिएका आश्रयस्थलमा सडक खानेपानी सरसफाई पूर्वाधार तयार भएका		
२	प्रत्येक वडामा आपतकालिन प्रयोजनको लागी हेलिप्याड निर्माण भएको		
३	पूर्वाधारहरुमा विपद जोखिमका हिसावले सुरक्षित बनाइएको		
प्रतिकार्यका सूचकहरु			
१	विपद बाट क्षति भएका पूर्वाधारको मर्मत भएको		
२	जीविकोपार्जन सहायता प्राप्त गरेका परिवारको विवरण		
३	क्षेत्रगत पुर्नस्थापना तथा पुर्ननिर्माण योजना		
४	पुर्ननिर्माण योजनाको प्रगति विवरण		

ख. पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन अवस्था र सिकाई सम्बन्धि ढाँचा

क्र.स.	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धि कार्यहरु	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	असल अभ्यास तथा कमिकमजोरी	सुझाव

ग. विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिका ढाँचा

योजना पुनरावलोकन गरिने अवधि	मुख्य जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य (बैठक गर्ने बजेट व्यवस्था आदि)	अर्को योजना पुनरावलोकन वा अद्यावधिक गर्ने बैठकको अनुमानित मिति

घ. घटना विवरण प्रतिवेदन ढाँचा

- १) तयार गर्ने नगरपालिका
- २) प्रतिवेदन तयार गरेको मिति
- ३) पेश गरेको निकाय
- ४) बोधार्थ
- ५) प्रतिवेदन अवधि
- ६) सामान्य अवस्था
- ७) पूर्वतयारी कार्यको विवरण
- ८) पूर्वतयारी योजना
- ९) खोज तथा उद्धार र राहतको विवरण
- १०) खोज तथा उद्धार र राहतको योजना
- ११) पूर्वतयारी तथा खोज, उद्धार र राहतमा देखिएका कमी वा कठिनाई
- १२) समस्या समाधानका उपाय वा आवश्यक सहयोगको अपेक्षा

सन्दर्भ सामाग्री

- १) जिल्ला विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१
- २) विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- ३) विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन संघिय ऐन, निमावली, २०७५
- ४) स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- ५) खाँडाचक्र नगरपालिका विपद व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७७
- ६) खाँडाचक्र नगरपालिका विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७७
- ७) खाँडाचक्र नगरपालिका विपद व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०७६

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक कार्यको सहजिकरण गर्नेहरुको विवरण तपशिल बमोजिम रहेकोछ ।

१. सदानन्द तिमिल्सेना किर्डाक नेपाल कालिकोट परियोजना संयोजक
२. परेकलाल बुढा स्याक नेपाल शिक्षा अधिकृत
३. जसि प्रसाद चौलागाई खाँडाचक्र नगरपालिका शिक्षा प्रमुख
४. खडक बहादुर शाही खाँडाचक्र नगरपालिका शिक्षा स्रोत व्यक्ति

आज मिति २०८१ साल कार्तिक ११ र १२ गतेका दिन खाँडाचक्र नगरपालिकाको समन्वय र युनियन नेपालको आर्थिक सहयोग तथा समाज आगल केन्द्र (स्यान्) नेपालको सहजीकरणमा संचालित स्वचालित तहको बिद्या बिद्यालय योजना निर्माण तथा वसन्त कार्यन्वयनमा स्वचालित तहको धर्मता स्वचालित योजनाय-क्रम अन्तर्गत यस खाँडाचक्र नगरपालिकाको विपद स्वतयारी तथा पुर्तिकार योजनाको अहयावधिकु कार्यशाला तपरीतिनी उपस्थिती भिया ।

उपस्थिती

११ गते १२ गते

क्र.सं	नाम	पद	हेजाला	हस्तखत	हस्तक्ष
१	श्री नन्द वहादुर मल्ल	वडा अध्यक्ष	खाँडाचक्र न.पा.		
२	श्री प्रकाश शाही	प्र.प्र.अ.	" "		
३	केदारमान देवडोय	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
४	लोक गहादुर मिक	संयोजक	श्री.भा.ली नेपाल		
५	मनसिंह शाही	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. ६		
६	उत्तम वि.स.	वि.स.संयोजक	स्वा.न.पा. २		
७	लाक्ष्मीराज सि.के.	न.स.संयोजक	स्वा.न.पा. १		
८	विना कु.शाही	सहायक प्र.अ.	पञ्चदेव न.सि.		
९	वसन्तमान रावल	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
१०	नैत्र खड्का शाही	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
११	हस्त चौखण्डाई	जिल्ला सदस्य	पञ्चदेव न.सि.		
१२	मुक्ति शाही	Vice principal	खाँडाचक्र १		
१३	मान वहादुर विरे	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
१४	जयप्रकाश चौखण्डाई	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
१५	मिसिरा शाही	अध्यक्ष	" "		
१६	रविन्द्र शाही	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
१७	अमर (नेपाली)	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
१८	नमराज विरे	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
१९	सदानन्द विरे	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
२०	अमर शाही	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		
२१	प्रकाश शाही	अध्यक्ष	स्वा.न.पा. १		

प्रसाव शं निर्णायक

प्रस्ताव नं. १ निर्णय नं. १ मा, हनुमन्त दुर्गा विपक्ष सर्वतयारी तथा
प्रतिकार्य योजना, शिक्षा क्षेत्रको मेकरी योजना सम्बन्धी
पहलु निकाल्न कार्य स्वा. डा. चन्द्र नगा (पालिका)। शिक्षा समूहका
पदाधिकारीहरू तथा अन्य सदस्यहरूको सहभागितामा
सम्पन्न गरियो।

प्रस्ताव नं. ५ निर्णय नं. ५ मा हलफल हुं खाडाचक्र नगा
पालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना - २०७७
मा तया भइसकेको हुं उनै योजनालाई कार्य योजना बनाई
हालको नयाँ निर्देशिका अनुसार अहथावधिगत निर्णय -
गरियो।

प्रस्ताव नं ३ निर्णय नं ३ मा इलाफल हुने थिए खांसाचक
नगरपालिकाले विपद स्वतयारी तथा प्रतिकार योजना
२०७७ (परिमार्जन सहित २०७९) समग्रमा परिमार्जन
अवस्थावाचकको लागि शत्रुता समूहले आफ्नो विषय
यसले नगरा यत नगरपालिकाले विपद फोकल मुक्तिहेतुले
तथाऽ अवस्थावाचक गार्ह मान्ने थपको योजनाको
लागी नगरपालिकाले अन्तर्गत गत निर्णय
गर्दिए २०७७ मास होमि पहलको लागि शुक्रवार
गत निर्णय गरियो /

5/2 G/P

धन्यवाद